Բ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 535 ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ 14 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1885 (Ն. Տ.) 26 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1885 16 ՄՈՒՀԱՐԻԼԻ 1303

40 ՓԱՐԱ

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳԻՐ
Ղալաթիա, Նորատունկեան-խան

نورادونكيان خانى ، غلطه

غزته‌سى ادارهسى

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

Les annonces sont reçues à l'EASTERN AGENCY
Karakeuy, Déirmén han

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

40 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան	դահեկան արծաթ	200
» »	Վեցամեայ	» »	100
» »	Եռամեայ	» »	50
Գաւառաց »	եւ տերկան թղթատարով՝ տարեկան	» »	240
Գաւառաց համար	եւ տեղական թղթատարով՝ վեցամեայ	» »	120
Օտար երկիրներ՝	տարեկան	ֆրանք	56
	վեցամեայ	»	28

Դուրս տրուած ցրագրաց ծանրաւ ծախքը Ընթերնուածեան վրայ է։ Խմբագրութեան ղրկուած նամակ կամ գրութիւն ետ չտրուիր։

ԾԱՆՈՒՑՄՈՒՆՔ ԿԸՆԴՈՒՆՈՒԻՆ
ԻՍԴԷՐՆ ԷՃԷՆՍԻ
Գարշակալաբիեան յեռաց, Գարա-ուեյ, Տեյիրմէն-խան

Կ. ՊՈԼԻՍ

ՇԱԲԱԹ, 12 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ԾԱՌԱՅԴԻՄՈՒԹԻՒՆՔ ԾՈՒՆԱՍՏԱՆԻ

Լրագրաց մէջ համառօտիւ ծանուցուեցաւ արդէն թէ Լոնտոնի հեղինէ հասարակութիւնն հաց կերոյթ մը տուած է ի պատիւ Յունաստանի նախորդ նախարարապետ Պ. Դրիքուբիսի, որ կարեւոր բանախօսութիւն մը արտասանած է։ Այս դուռ ազգային խնճոյքի մէջ յունարէն միայն խօսուած է, և Թոյլ կը հաղորդէ Պ. Դրիքուբիսի ուշագրաւ բանախօսութեան թարգմանութիւն։ Յունաստանի և Հելլենութեան վիճակին վրայ Պ. Դրիքուբիսի գաղափարը հետաքրքրութեամբ կրնան կարդացուիլ։

Պ. Դրիքուբիս, իրեն եղած պատուոյն համար շնորհակալութիւն մատուցանելէ յետոյ, ըսաւ.

«Ձեր և իմ քաղաքական համոզմունք հիմնեալ են այս մեծ, ազատասէր և հելլենասէր երկրի ուսուցմանց վրայ, (այսինքն Անգլիոյ։) Աստ դուք և ես անձնական փորձութեամբ ուսանք ազատութեան առաւելութիւնները, կառավարողաց և կառավարելոց առանձնայնորհութիւնքն և պարտականութիւնները, և պայմաններն որովք ազգերը կը զարգանան ի քաղաքակրթութեան։ Աստ տեսանք թէ ինչպէս իրենց ազգութեան նախանձախնդիր քաղաքացիներ ուրիշ ամենչահ կը ընտրադասեն ազգային իրաւանց պաշտպանման և ամրապնդման։ Այս տեսութեամբ, իմ աշխարհավարութեանս գնահատութիւնը զոր ըրիք՝ յատուկ նշանակութիւն մ'ունի ինձ համար։ Բայց աւելի մեծ նշանակութիւն մը կուտամ ձեր գնահատութեան, քանի որ բովանդակ հելլէն Պետութեան աշխարհավարութեան գնահատումն է այն։ Ազգային կարեւորութիւն ունեցող խնդրոց վրայ ամեն երկրի քաղաքագէտք ի միասին պատասխանատու են։ Երբ այդ խնդիրք կը նկատուին ազգին ընդհանուր յառաջդիմութեան բարձրագոյն տեսակէտէն, խորհրդարանական գանգանութիւնք, որք հարկաւոր պայման մ'են սահմանադրական դրութեան մը կիրառութեան համար, աշխարհավարութեան մանրամասնութեանց միայն կը վերաբերին, և երկրին մէջ բնակողներուն միայն կարեւորութիւն ունին։ Երկրէն դուրս կուսակցական գանգանութիւնք կ'անհետին, և ինչ որ լինին մեր կարծեաց տարբերութիւնք, միակ մարմին մը կը ներկայացնենք արտաքին աշխարհին։ Մեք այսպէս կը ներկայացնենք արտաքին աշխարհի գնահատութեան, թէ հանրային ապահովութիւնը տարիներէ հետէ հաստատապէս ապահովեալ է Յունաստանի մէջ։ Թեսալիա, որ տակաւին քիչ առաջ միացաւ Յունաստանին, թեև երբեմն աւազակութեան ճարակ դարձած էր, Անգլիոյ գաւառաց չափ ապահով գաւառ մ'է այսօր։ և մինչ երբեմն չունէր միակ ուղի մ'իսկ, հազիւ չորս տարւոյ մէջ ունեցաւ երկաթուղի մը, որ ծայրէ ի ծայր կ'անցնի Թեսալիայէն, եւ կառուցիներ ամեն կողմ։ Նահանգին մահմեդական բնակիչք առաջին են շնորհակալ լինելու այժմեան վարչութեան մուծած բարեացց համար։ Յունաստանի ամեն կողմն երկրագործութիւն, արհեստք և վաճառականութիւն հսկայական քայլեր առած են։ ամեն տեսակ հանրօգուտ շինութիւնք, մանաւանդ հաղորդակցութեան միջոցք, երկրին նիւթական այժերուն բաղդատմամբ, աւելի արագօրէն յառաջացած են քան այլուր։ և դաստիարակութիւնը, խոնարհագոյն աստիճանէն մինչեւ բարձրագոյնը, ճբրիւապէս կը տրուի ամեն դիմողներուն։ Յոյն Պետութեան այս բարոյական և նիւթական զարգացում գործն է մեր ժողովրդեան, արդիւնք նորա զոհողութեանց և աշխատութեանց։ Բայց մեր քաղաքագէտք ևս ունին պատուոյ բաժին, ըստ որում համապատասխանած են ժողովրդային տրամադրութեանց՝ ընդունելով ամեն հարկաւոր անօրինութիւններն և հսկելով անոնց գործադրման։ Յոյն Պետութիւնն արժանի է ամեն պատուոյ, ապացուցած գոլով թէ լիովին կ'ըմբռնէ իւր պարտականութիւններ, և պատրաստ է ընել ամեն զոհողութիւն նոցա գործադրման համար։ Եթէ հելլէն կառավարութիւնն ելմտական դժուարութեանց ներքեւ է, եթէ ծանր տուրքեր դրած է ժողովրդեան վրայ, պատճառը վարչային չարչարութիւն չէ, այլ զի կառավարութիւնն ամենայն խղճմտութեամբ կը յարգէ ազգին պարտականութիւններն։ Յոյն ժողովուրդն ելմտական վարկի ամրապնդումն համարած է առաջին քայլ մը դէպ ի գործադրում այն ազգային պարտականութեանց, և իւր վարկին պահպանման մասնաւորապէս նախանձախնդիր է։ Մեք հաւատարմապէս ճանչած ենք ո՛չ միայն յունական թագաւորութեան հաստատումէն ի վեր ստանձնեալ պարտքերն, այլ նաեւ անոր հաստատումէն առաջ (հելլենական ապստամբութեան ատեն) գոյացեալ պարտքերն, և ա՛յնպիսի նահանգաց պարտքերն որք Յունաստանի հետ չմիացուեցան։ Եւ ինչ որ լինին մեր ելմտական դժուարութիւնք, տարակոյս չկայ թէ ճանչուած պարտքերը կանոնաւորապէս կը վճարուին։ Յոյն ժողովուրդը գիտէ թէ իւր ելմտական վարկ չկոյն է իւր ազգային գործողութեան, և այս ազգային գործողութիւնն է յոյն Պետութեան պաշտօնը։ Բովանդակ հելլենական ազգը կը նայի Յունաստանի Թագաւորութեան՝ իւր իրաւանց պաշտպանութեան համար։ Դէպ հո՛ն կը նային ամեն անոնք որ չրջակայ երկրաց վերածնութեան կ'ակնկալեն։ Շնորհիւն ազատութեան եւ քաղաքակրթութեան։ Այժմեան տագնապալից պարագայից մէջ, երբ իրաց նախկին վիճակը խախտած է, յոյն ժողովուրդը պարագայից պահանջման համապատասխան հանդիսացաւ, թէ՛ Թագաւորութեան սահմանաց մէջ, ուր օրէնքը պարարքեր կը դնէ, և թէ՛ այն սահմաններէ դուրս, ուր, ինչպէս ձեր մէջ, պարտականութիւնք կամովին կը ստանձնուին։ Իրաց նախկին վիճակը խախտելուն հետ մէկտեղ, յոյն ազգն ահա՝ տեսարանին վրայ կը ներկայանայ՝ իւր դիրքն անվթար պահելու առաջադրութեամբ, և ձեռք կը փարկառէ այլոց ոյք նմանապէս իրենց դիրքն անվթար պահելու նախանձախնդիր են։ Թերակղզւոյն մէջ հաստատեալ վիճակը մեք չենդրեցինք։ Բայց անգամ մը հանդիսապէս ընդունած լինելով, անկեղծապէս յարեցանք անոր, խնդրելով միայն որ Հելլենութեան խաղաղ և աստիճանաւոր զարգացման թոյլ տրուի Արեւելեան Եւրոպոյ ուրիշ ցեղերուն հետ զուգընթացաբար։ Վստահենք թէ Հելլենութեան պաշտօնը պիտի իրագործուի։ ուստի ժամանակին գործը գահավիժելու փափաք չունինք։ Բայց կը պնդենք որ մինչեւ այն ատեն Հելլենութեան ազատ զարգացման դէմ արգելք չյարուցուի։ Յոյն Պետութիւնը չի կրնար մնալ անտարբեր Արեւելեան Ռումելիի Յունաց վիճակին։ չի կրնար անտարբեր տեսնել զմակեդոնիա, և իրաւունք ունի պահանջելու որ Թերակղզւոյն մէջ իրաց վիճակին փոփոխումը վնաս չհասցնէ սահմանակից գաւառներու հելլէն ցեղին, համեմատապէս տկարացնելով զՀելլենութիւն։ Այս պարտականութեանց կատարման համար ազգը միահամուռ պատրաստութիւն կը ցուցնէ։ Ն՝ոյն երակը կը զարնէ ամեն յոյն սրտի մէջ, և Ն՝ոյն երակն է որ այսօր արձագանգ կը գտնէ մեր այս եռանդագին գումարման մէջ։ Այս զգացման ազդեցութեան ներքեւ, երկրին վարչութիւնն ո՛ր կուսակցութեան ալ յանձնուած լինի, մեք այժմ պիտի տանք ազգային աշխարհավարութեան գործադրման, և ազգային աշխարհավարութիւն ըսելով կ'իմանանք Յունաստանի նախաձեռնութիւնն Հելլենութեան իրաւանց պաշտպանութեան մէջ։ Յունաստան չի կրնար Հելլենութեան նպաստաւոր ս՛և է արդիւնք ձեռք բերել առանց Եւրոպոյ բարեյօժարութեան։ Բայց Եւրոպա ցոյց կուտայ զայս բարեյօժարութիւն այն ազգաց եւեթ, որք կ'արժանանան այդպիսի բան։

—Շնորհակալ եմ, քա՛ջ ոստիկան, ըսաւ Ժիւլոզաք, վստահ եղիր իմ վերայ։ Եթէ ձեր եղբայրը լաւ գործաւոր մ'է, վարպետ հանել կ'ուզամ։ Հաճեցէք ընդունիլ թեւս, օրիո՛րդ։

Քամիլ չվարանեցաւ ընդունիլ։ Այժմ կը տեսնէր իւր անցուցած վտանգը։ Կ'զգար թէ անխոհեմութիւն ըրած էր ինք զինք կուրաբար այն ճախող արկածին մէջ նետելով, ուստի կը փութար վայրկեան մ'առաջ տուն երթալ և իւր հօր սրտատանջութիւնը վարատել։

Այս բացատրութեան ականջալուր վկայ եղած էին Ժէմզաքի բարեկամն և քանի մը գեհենի տղայք։ վան զի բարձրաձայնէին երասուն քայլ անդին ուարտեցաւ, և դիէրերին այն ժամուն Թրոնի հրապարակին մէջ բաղմութիւն չէր մնացած։ Պարիկը տաղաւարը մնած էր ծանուցանելու համար Զիկ-Զակի թէ իւր խաղերուն ժամանակ իրեն դէմ պատացող աղջիկն ոստիկանութեան պահականոցը կը տանին։

Ոստիկան զինուորը՝ թեւերն ետին կապած՝ մեկնեցաւ հրապարակէն։ Քամիլ իւր ազատարարին թեւը մնած՝ հեռացաւ, գըռեհկի տղաք ցրուեցան։ Բայց Ժիւլիէնի բարեկամն ետեւէն երթալով, կանոնակ մ'ըսաւ Ժիւլիէնի։

—Արդարեւ գեղեցիկ բան է Տոն-Քիշոտութիւնը, բայց մի՛ մոռնար թէ կէս գիշերուն մեզ կ'սպասեն Անգլիական սրճարանը։

Ժիւլիէն փոխանակ պատասխանելու, կանգ առաւ, ետին դարձաւ, և զայն Քամիլի ներկայացուց ըսելով.

—Օրիո՛րդ, աւարիկ Պ. Ալիքէտ տը Ֆը. ըէնսէ, որ կ'աղաչէ զիս յայտնել ձեզ զիւր անուն, և ինձ պէս ձեր հրամանին ներքեւ կը դնէ զինք։

Քամիլ գլուխը խոնարհեցուց ձեւի համար, և Ալիքէտ ողջունեց զայն, հաճիւ ծածկելով զիւր դժգոհութիւն։

Այդ աղնուատիմ պարոն բնաւ ճաշակ չունէր վիպասանական ձեռնարկութեանց։ հաղածեալ օրիորդներէ դերադաս կը համարէր ամեն կարգի խառնակեաց գեղուհիները։

—Բալե՛նը, կ'աղաչեմ, մրմնջեց աղջիկը։

Ժիւլիէն ճեպեցուց իւր քայլերն, և բարեկիրթ քաղաքավարութեամբ չուզեց չարուսակել խօսակցութիւնն, յորմէ չէր կրնար անշուշտ ախորժիլ Օրիորդ Մոնիթրոլ այնպիսի պահու մը մէջ։

Պարագայք կան, ուր լռելը քաղաքավարութիւն է։

Ալիքէտ գլուխը կախած կը քալէր, յիշելով այն սքնապեղ հաւիկները, զորս Կռան-Աէզի գրասարանն հրաւիրած էր ուրիշ իրեն նման ցոփերու հետ։

Երկու վայրկեան յետոյ շերտափակին առջեւ հասան, որոյ վրայէն մէկ ոստմամբ անցած էր գողն։ իսկ Քամիլ շերտափակին դուռը բանալու հարկադրուած և յետոյ փակելու ժամանակ չէր ունեցած։ Ուստի զարմանալի չէր որ թողածին պէս գանէր զայն, բայց տարաստ կերպիւ կը յուսար հոն հանդիպիլ իւր հօր, որ հարկաւ չէր սպասած դանդիին մէջ համբերութեամբ։ որպէս զի վերադառնար ինք իւր յանդուգն արշաւանքէն։ Բայց ոչ միայն հայրն հոն չէր, այլ և լոյս չէր տեսուեր տնակին պատուհաններէն ներս։

—Դուրս ելած լինելու է զիս գտնելու համար, սխալ կողմ գնացած է, և Աստուած գիտէ ո՛ւր կը փնտռէ զիս, ըսաւ աղջիկն ինքնիրեն, ինքզինք քաղաքերելու համար։

—Ա՞սա կը բնակիք, օրիո՛րդ, հարցուց Ժիւլիէն։

—Այո՛... եկէք, պատասխանեց Քամիլ անոնց առջեւն ընկնելով։ Ուղղակի վազեց տանը դուռն, որ նոյնպէս բաց մնացած էր ներսափակին փեղկին պէս, և բակը մնաւ։ Սանդուղը բակին ծայրն էր, Քամիլ չհամարձակեցաւ միայնակ վեր ելնել։

—Հայրի՛կ, գոչեց խռովեալ ձայնիւ, վա՛ր ելիր չուտով։ ե՛ս եմ, Քամիլն է։

Պատասխան տուող չեղաւ։

Ժէմզաք և ընկերն աղջկան եռեւէն կ'երթային մուտ, և գրեթէ անոր հետ մտան մութ նրբանցքին մէջ, ուր բնաւ բան չէր տեսնուեր։

—Կը վախնամ, մրմնջեց Քամիլ, Ժիւլիէնի ձեռքը բռնելով։

—Ես ալ աներկիւղ չեմ, ըսաւ Ալիքէտ թիւն տակէն։ Այս տուն աւազականոցի կերպարանք ունի։

Ժիւլիէն, ծխող լիներուն պատճառաւ, լուցկի կը պահէր միշտ իւր վրայ։ հանեց տիրին և երբոր վառեց, տեսաւ որ նրբանցքին մէկ խորշը դարակի մը վրայ աշտանակ մը կար մոմով, փութաց վառեց զայն։

—Ես առաջ անցնիմ, օրիո՛րդ, ըսաւ աշտանակը ձեռքն առնելով։

—Ո՛չ, ճանրան ցոյց տամ ձեզ, պատասխանեց Քամիլ։

—Բայց, օրիո՛րդ, գոնը թերեւս համախոհ մ'ունի, և եթէ վտանգ կայ, ինձ կը վայլէ առաջ անցնիլ։

(Շարունակելի)

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ՖՈՐԹԻՒՆԷ ՏԻՒ ՊՈՒԱԿՈՊԷ

ԶԻԿ-ԶԱԿ ԿԱՄ ԿԵՌ-ԲՈՒԹԱՄԱՏ

Ա.

Այս ազնուական դէմք անկեղծութիւն ու բարութիւն կը ներշնչէր։

Ժիւլիէն ալ իւր կողմէ կ'սքանչանար Քամիլի լուրջ գեղեցկութեան վրայ և կը ցաւէր որ բաղախնդիր կին կարծած էր մեծ հարքաւ ստանալու և ստուար հարստութիւն չահելու վրայ եղող մեծահանճար հնարչի մը դուստրը։

Ճշմարիտն ըսելով, սխալը մեղադրելի չէր, երբոր օրիորդ Մոնիթրոլի տարօրինակ կերպարանքն և հանդիսավայրին մէջ բռնած ընթացքը նկատուի։

Այս բացատրութեանց ներկայ գտնուող բարեկամը լուռ կը կենար, բայց իւր հեգնական ժպտիէն կը հասկցուէր թէ չէր հաւատար գեռահասակ օրիորդի մ'անմեղութեան, որ իւր հօր տունէն գլխերարդեստով դուրս կ'ելնէր և անպարարի մ'ետեւէն կը վազէր։

Ոստիկան զինուորը նոյն պատճառները չունէր չէզոք մնալու, ուստի նա ալ իւր կարծիքն յայտնեց բաւական բրտութեամբ։

—Ես չեմ հասկնար ադոնք, ըսաւ։ դուք տեսարանը խռովեցիք, պէտք է որ պահականոցը դաք ինձ հետ, և տանտերէն հասկցնէք։

—Պահականո՞ց, մրմնջեց Քամիլ իւր պաշտպանին մօտենալով։

Բացարձակապէս մինչորդելու ժամանակն եկած էր Ժիւլիէնի համար։ Հանդուած էր թէ Քամիլ սուտ չէր խօսեր, և չէր կրնար իւր հօր ընկերին աղջիկն անօգնական թողուլ թերեւս վարանէր, եթէ տգեղ լինէր աղջիկը, բայց կնոջ մը համար գեղեցկութիւնն անցագրոց լաւագոյնն է, և Ժիւլիէն ինքզինք կատարելապէս տրամադիր կ'զգար գործը մինչեւ ծայրը մղելու։

—Ես կ'երաշխաւորեմ օրիորդին, ըսաւ։

—Շատ լաւ, բայց չեմ ճանչեր ձեզ։ մրմռաց ոստիկան զինուորը։

—Թերեւս լսած էք հօրս անունը... Բիէր Ժէմզաք։

—Ժէմզաքի գեղատիպն մեծ գործարանին տէ՞ր։ քիչ մը կը ճանչեմ, եղբայրս հոն կ'աշխատի։

—Անդ կը բնակիմ ես։ Աւարիկ այցեւորմս, և եթէ վաղը գաք զիս հարցնէք, կրնաք գտնել անդ։ կէս օրէն մինչեւ ժամ երկու։

—Օրիորդի՞ն հետ, ըսաւ ոստիկան զինուորը, ծիծաղելի խօսք մ'ընելու աւելի գտնելով։

—Ես հօրս տունը կը բնակիմ, ըսաւ Քամիլ խստութեամբ։ Եթէ ցերեկ լինէր, կրնայիք մեր տունը տեսնել ասի, և եթէ չէք հաւատար ինձ՝ կրնաք հետս գալ մինչեւ դուռը։ Բայց աւելի լաւ կ'ընէիք ձերբակալել մեր քան հազար Ֆրանքը դողցողն, որ այդ տարարին մէջ է...։

—Լա՛ւ, փաղը կը քննենք զայդ։ Խաղաղուցաց խմբակն ասա է մինչեւ ուռնամաւուն վերջն։ Ես կը տեղակադրեմ իրաւունքն և պարանին այցեւորմին հետ մեր տանտերէն կը յանձնեմ։

—Շատ լաւ, քա՛ջ զինուորս։ կ'ըսէք իրեն թէ կրնայ զիս տեսնել երբ և ուզէ։ ասկէ դատ կրնայ տեղեկութիւն ստանալ Նաև Պ. Մոնիթրոլի տունէն։

—Պուլվար Վալմէր թիւ 292, աւելացուց Քամիլ, որ վերտին դատ էր զիւր պաղարիւն։ Բայց մի՛ ոսպասեցնէք զիս ատ։ հայրս խոշանդեցաւ օրիկայէն, և ենթադրելով որ վիրաւորուած չլինի, անուշտ տրատանջութեան մէջ է ինձ համար...

—Ինչ որ ալ լինի, մրմռաց ոստիկան զինուորը, մեծ յանցանք մը չէ ձեր ըրածն, որովհետեւ կանչ չեղաւ։ Գնացէք ձեր տունն, օրիո՛րդ, և ուրիշ անգամ մի՛ ընէք այդպիսի բան։

—Շնորհակալ եմ, քա՛ջ ոստիկան, ըսաւ Ժէմզաք, վստահ եղիր իմ վերայ։ Եթէ ձեր եղբայրը լաւ գործաւոր մ'է, վարպետ հանել կ'ուզամ։ Հաճեցէք ընդունիլ թեւս, օրիո՛րդ։

Քամիլ չվարանեցաւ ընդունիլ։ Այժմ կը տեսնէր իւր անցուցած վտանգը։ Կ'զգար թէ անխոհեմութիւն ըրած էր ինք զինք կուրաբար այն ճախող արկածին մէջ նետելով, ուստի կը փութար վայրկեան մ'առաջ տուն երթալ և իւր հօր սրտատանջութիւնը վարատել։

Այս բացատրութեան ականջալուր վկայ եղած էին Ժէմզաքի բարեկամն և քանի մը գեհենի տղայք։ վան զի բարձրաձայնէին երասուն քայլ անդին աւարտեցաւ, և դիէրերին այն ժամուն Թրոնի հրապարակին մէջ բաղմութիւն չէր մնացած։ Պարիկը տաղաւարը մնած էր ծանուցանելու համար Զիկ-Զակի թէ իւր խաղերուն ժամանակ իրեն դէմ պատացող աղջիկն ոստիկանութեան պահականոցը կը տանին։

Ոստիկան զինուորը՝ թեւերն ետին կապած՝ մեկնեցաւ հրապարակէն։ Քամիլ իւր ազատարարին թեւը մնած՝ հեռացաւ, գըռեհկի տղաք ցրուեցան։ Բայց Ժիւլիէնի բարեկամն ետեւէն երթալով, կանոնակ մ'ըսաւ Ժիւլիէնի.

—Արդարեւ գեղեցիկ բան է Տոն-Քիշոտութիւնը, բայց մի՛ մոռնար թէ կէս գիշերուն մեզ կ'սպասեն Անգլիական սրճարանը։

Ժիւլիէն փոխանակ պատասխանելու, կանգ առաւ, ետին դարձաւ, և զայն Քամիլի ներկայացուց ըսելով.

—Օրիո՛րդ, աւարիկ Պ. Ալիքէտ տը Ֆը. ըէնսէ, որ կ'աղաչէ զիս յայտնել ձեզ զիւր անուն, և ինձ պէս ձեր հրամանին ներքեւ կը դնէ զինք։

Քամիլ գլուխը խոնարհեցուց ձեւի համար, և Ալիքէտ ողջունեց զայն, հաճիւ ծածկելով զիւր դժգոհութիւն։

Այդ աղնուատիմ պարոն բնաւ ճաշակ չունէր վիպասանական ձեռնարկութեանց։ հաղածեալ օրիորդներէ դերադաս կը համարէր ամեն կարգի խառնակեաց գեղուհիները։

—Բալե՛նը, կ'աղաչեմ, մրմնջեց աղջիկը։

Ժիւլիէն ճեպեցուց իւր քայլերն, և բարեկիրթ քաղաքավարութեամբ չուզեց չարուսակել խօսակցութիւնն, յորմէ չէր կրնար անշուշտ ախորժիլ Օրիորդ Մոնիթրոլ այնպիսի պահու մը մէջ։

Պարագայք կան, ուր լռելը քաղաքավարութիւն է։

Ալիքէտ գլուխը կախած կը քալէր, յիշելով այն սքնապեղ հաւիկները, զորս Կռան-Աէզի գրասարանն հրաւիրած էր ուրիշ իրեն նման ցոփերու հետ։

Երկու վայրկեան յետոյ շերտափակին առջեւ հասան, որոյ վրայէն մէկ ոստմամբ անցած էր գողն։ իսկ Քամիլ շերտափակին դուռը բանալու հարկադրուած և յետոյ փակելու ժամանակ չէր ունեցած։ Ուստի զարմանալի չէր որ թողածին պէս գանէր զայն, բայց տարաստ կերպիւ կը յուսար հոն հանդիպիլ իւր հօր, որ հարկաւ չէր սպասած դանդիին մէջ համբերութեամբ։ որպէս զի վերադառնար ինք իւր յանդուգն արշաւանքէն։ Բայց ոչ միայն հայրն հոն չէր, այլ և լոյս չէր տեսուեր տնակին պատուհաններէն ներս։

—Դուրս ելած լինելու է զիս գտնելու համար, սխալ կողմ գնացած է, և Աստուած գիտէ ո՛ւր կը փնտռէ զիս, ըսաւ աղջիկն ինքնիրեն, ինքզինք քաղաքերելու համար։

—Ա՞սա կը բնակիք, օրիո՛րդ, հարցուց Ժիւլիէն։

—Այո՛... եկէք, պատասխանեց Քամիլ անոնց առջեւն ընկնելով։ Ուղղակի վազեց տանը դուռն, որ նոյնպէս բաց մնացած էր ներսափակին փեղկին պէս, և բակը մնաւ։ Սանդուղը բակին ծայրն էր, Քամիլ չհամարձակեցաւ միայնակ վեր ելնել։

—Հայրի՛կ, գոչեց խռովեալ ձայնիւ, վա՛ր ելիր չուտով։ ե՛ս եմ, Քամիլն է։

Պատասխան տուող չեղաւ։

Ժէմզաք և ընկերն աղջկան եռեւէն կ'երթային մուտ, և գրեթէ անոր հետ մտան մութ նրբանցքին մէջ, ուր բնաւ բան չէր տեսնուեր։

—Կը վախնամ, մրմնջեց Քամիլ, Ժիւլիէնի ձեռքը բռնելով։

—Ես ալ աներկիւղ չեմ, ըսաւ Ալիքէտ թիւն տակէն։ Այս տուն աւազականոցի կերպարանք ունի։

Ժիւլիէն, ծխող լիներուն պատճառաւ, լուցկի կը պահէր միշտ իւր վրայ։ հանեց տիրին և երբոր վառեց, տեսաւ որ նրբանցքին մէկ խորշը դարակի մը վրայ աշտանակ մը կար մոմով, փութաց վառեց զայն։

—Ես առաջ անցնիմ, օրիո՛րդ, ըսաւ աշտանակը ձեռքն առնելով։

—Ո՛չ, ճանրան ցոյց տամ ձեզ, պատասխանեց Քամիլ։

—Բայց, օրիո՛րդ, գոնը թերեւս համախոհ մ'ունի, և եթէ վտանգ կայ, ինձ կը վայլէ առաջ անցնիլ։

(Շարունակելի)

տին երկրին մեծագեղ մասին, ինչպէս կը համեմատի 1 առ 6։

«Այս թիւեր կրկին դաս մը կը պարունակեն։ Նախ, կը տեսնուի թէ Հանրապետութիւնն աւելի քան 4 միլիոն քուէ ստացած է, և հետեւապէս անժխտելի մեծամասնութիւն մ'ունի երկրին մէջ։ Պէտք չէ նաև մոռնալ թէ Միապետականք ո՛չ ուրեք յորդորեցին ընտրողներն ընդդէմ Հանրապետութեան քուէարկելու, այլ միայն ընդդէմ տիրող վարչութեան. այնպէս որ Միապետականք իսկ, հանրապետական ընտրելեաց դէմ մասնակցելով հանդերձ, Հանրապետութիւնը խնդրէ դուրս ճանչցին։ Ուրեմն, հոկտ. 4ի ընտրութիւնք, եթէ Հանրապետականաց «դաս մը տարբ» փափաքն յերեւան հանեցին սակայն Հանրապետութեան համար ո՛և է վտանգ չեն ենթադրեր։

«Բայց մանաւանդ Արմատականութեան նկատմամբ այս դաս բացորոշ է։ Զենք քսեր թէ Արմատականութիւնն յաղթուած է, ըստ որում փոքրամասնութիւն մ'էր նախորդ Երեսփոխանութեան մէջ, և փոքրամասնութիւն կը մնայ նորին մէջ։ Բայց մինչ Արմատականքը կը յաւակնին իրենք վարել հանրապետական քաղաքականութիւն, ո՞վ չի տեսներ թէ ահագին հեռաւորութիւն մը կայ նոցա յաւակնութեանց և նոցա ընտրական վիճակին միջեւ։ Եթէ կայ կուսակցութիւն մը, ում չի պատկանիր երկրին կառավարութիւն, արմատական կուսակցութիւնն է ան։ Բաւ է դի փոքրամասնութիւն մը լինելն յաչս Արմատականաց իրաւունք մը չլիներ իշխանութիւն ստանձնելու և վարելու։ Պէտք չէ ընդհանուր քուէարկութեան որոշապէս յայտնած կամքին դէմ գործել։ Բայց ո՞չ ապաքէն այդպիսի սխալ մը կը գործուի եթէ հանրապետական աշխարհավարութեան մէջ մեծ բաժին մը հանուի Արմատականութեան։ Սա մի տարրն է հանրապետական մեծամասնութեան։ Ի՞նդունինք։ բայց ստորադաս մի տարր է, և ա՛նպէս պարտի մնալ, ընդհանուր քուէարկութեան հաւատարիմ մնալու համար։

«Տարբեր ընթացք մը ո՛չ միայն անարդար, այլ նաեւ վտանգալից կը լինի Միապետականաց ի նպաստ քուէարկող 3 միլիոն ընտրողներէն գո՛նէ կէսն իւր ընտրական իրաւունքն ի գործ դրաւ պահպանողական ընդդիմ մը մղմամբ, որուն երկիւղ ազդած էին մեր քաղաքական վերջին արարք։ Աւելի ևս Արմատականութեան յարելով, վտանգկայ որ Հանրապետութիւնն այն ընտրողները մչտապէս պիտի միացնէ Միապետական կուսակցութեան հետ, եւ չափաւոր Հանրապետականներէն շատեր եւս անոնց օրինակին պիտի մղէ։ Եւ ահա ա՛յն ատեն ճշմարիտ վտանգ պիտի ծագի Հանրապետութեան համար։»

Թռ. այս արդար և ճիշդ տեսութիւնները կը վերջացնէ, կոչում ընելով Արմատականաց որ երկրին աշխարհավարութեան վրայ իշխելու յաւակնութիւններ չունենան, և Զափաւորներուն, որպէս զի Արմատականաց այսինքն Մարդերներուն պահանջմանց առջեւ չխոնարհին։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն երկիզ Պէօյուքքէրէ երթալով, այցելութիւն տուաւ Բարձր. Աբրահամ փաշային և գիւղերն անցուց Փանսեան Դէորդ էֆէնտիի տունը։

Ն. Սրբազնութիւնն այս առաւօտ կանուխ Պատրիարքարան իջաւ։

Կը լսենք թէ Ամեն. Երիմեան Հայրիկ հաւանած է ընդունիլ Իսկիւտարի Սէլամիէի Ս. Խաչ եկեղեցւոյն քարոզչական պաշտօնն, որ, ինչպէս կը յիշուի, թափուր մնացած էր Դեր. Ալէքսեան Սրբազանի մեկնմամբ։ Եկեղեցւոյն քով գտնուող պատրիարքական տան վարձակալը մեկնած լինելով, Երիմեան Սրբազանի գոյքերն այսօր անդ կը փոխադրին, ուր քանի մ'օրէն Ն. Սրբազնութիւն պիտի երթայ իւր բնակութիւնն հաստատել։

Աւասիկ Քաղ. ժողովոյ ուրբաթ առաւօտ նստի որոշումներն, զորս խստացած էնք հրատարակել։

1. Քաղ. ժողովը թէպէտ Կեդր. յետնեալ տուքերը զեղչով գանձելու սկզբունքն ընդունած էր նախորդ որոշմամբ մը, սակայն զայն գործադրութեան դնելու համար հարկ դատած էր միանգամայն որ գործին կարեւոր հանգամանքներն պարզուին և սահմանուին, և հետեւապէս Եւմսից Հոգաբարձութենէն ծրագիր մը պահանջած էր այս մասին։ Ժողովը սոյն ծրագիրն ստանալէ յետոյ՝ հաստատ լինելով որ Կեդ. Տրոց նոր կանոնագիրը դեռ եւս չէր կրցած գործադրութեան դրուիլ, և նկատելով որ սոյն կանոնագիրը չգործադրուած զեղչի սկզբունքն ի գործ դնել և կեդր. Մեռուելի գլխաւոր մէկ հաստատին գանձման դրութիւնը փոփոխել ցնաստպ պիտի լինէր, ինչպէս որ Ցնոս. Խորհուրդն ալ այս կէտը դիտել տուած էր, որոշած էր յետնեալ տուքերն ըստ առաջնոյն գանձել անզեղչ, և որոշ կանոնագրին գործադրութիւնն երաշխաւորել, և այս մոտը հրահանգ տուած էր Եւմսից Հոգաբարձութեան։

Եւմսից Հոգաբարձութեան անդամք այս որոշման պատճառաւ խմբային հրաժարական մատուցած լինելով ժողովն որոշեց հրաւիրել զիրենք յառաջիկայ նստին ի բանակցութիւն։

Ժողովն այս առթիւ Կամարական էֆ. ի յանձնեց՝ ի բացակայութեան Եւմսից Հոգաբարձութեան՝ երկրական գործոց հսկողութիւնը։

2. Ժողովն այս առթիւ տեղեկանալով նաև որ յետնեալ որոց զեղչի խնդրոյն վերայ եղած հրատարակութիւնք այլ և այլ սխալ հասկացողութեանց տեղի տուած են և դժուարութեանց հանդիպած է սոյն որոց հաւաքումն, որոշեց յայտարարել թէ՝ յետնեալ տուքերն ըստ առաջնոյն պիտի գանձուին առանց զեղչի, և միանգամայն հրաւէր կարդալ ապագայնոց որ իրենց սահմանադրական պարտաւորութեան համաձայն փութան հատուցանել իրենց դիզեալ տուքերն։

3. Ղալաթիոյ Թաղ. Ցանձնաժողովն կրկնած լինելով իւր հրաժարականը, ժողովն անընդունելի գտաւ և յանձնեց Նախագահ Սրբազան Հօր, որ հանի բանալ ինչ որ արդեւք եղած է նորա պաշտօնավարութեան։

4. Ղալաթիոյ Թաղային Ցանձնաժողովոյ տեղեկագրին դէմ Փափազեան Սուփան էֆէնտի տեղեկագիր մը մատուցած լինելով ժողովն իւր դիւանին յանձնեց զայն յուսումնասիրութիւն։

5. Դեր-Ղանենպէտ Նորատունկեան Վսեմ. Գարրիէլ էֆէնտի յայտագիր մը մատոյց ժողովոյն՝ Ղալաթիոյ Կեդր. Վարժարանի բացման խնդրոյն համար կարգեալ Ցանձնաժողովոյն կատարած աշխատութեանց և գործին վիճակին վրայ։ ժողովը գոհութեամբ տեղեկացաւ սոյն յայտագրէն որ Ցանձնաժողովոյ աշխատութիւններն ուսումնական մասին աւարտեր են և վարժարանին բացման թուականն որոշուեր է 1886 յունվար 1, իսկ տնտեսական մասին եւս Ցանձնաժողովը իւր աշխատութիւնները լրացնելու վրայ է, և վերջնական արդիւնքն յայտնի պիտի լինի մինչև ժողովոյ յառաջիկայ նստան։

Զանայ Ռուսական նախկին հիւպատոս Վսեմ. Կամարական պէյ, որ բաւական ժամանակէ հետէ իւր տիկնոջ հետ մայրաքաղաքս կը գտնուէր արձակուրդով, չարաթ օրը մեկնեցաւ յիւր նոր պաշտօնատեղին՝ Համա։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Առաջին կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ Գերմանիոյ կայսեր խորհրդական Պ. Պլօվի։

Նոյնպէս առաջին կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ Ռեթենի օսմանեան դեսպան Ակեահ էֆէնտիին։

Կրթական նախարարութեան Բնինիչ ժողովոյ առաջին քարտուղար Սուչէի պէյ, նոյն ժողովոյ անդամ և միանգամայն Կրթական նախարարութեան Թղթակցութեան դիւանի տնօրէն անուանեցաւ և այս առթիւ Իւրայի առաջին աստիճան բարձրացաւ։

Նոյն նախարարութեան Բնինիչ ժողովոյ անդամ և միանգամայն ընդհ. քարտուղար անուանեցաւ Վէհպի էֆէնտի՝ որ այս առթիւ երկրորդ կարգի Միւրէմայիզի աստիճան ստացաւ։

Սուրիոյ նահանգին նախկին կեդրոնական կառավարիչ Իբրահիմ փաշա Զօրի կառավարիչ անուանեցաւ։

Գաղթականաց յանձնաժողովոյ նախագահ Բիզա պէյի որդին՝ կայսերական հրամանաւ՝ Արտաքին գործոց նախարարութեան իրաւագէտ խորհրդականաց Դիւանին պաշտօնեայ կարգուեցաւ։

Աւստրիական դեսպան Պ. Բալիչէ շաբաթ օրն այցելութիւն տուաւ առաւարական և երկրագործական նախարար Վսեմ. Հագդը փաշայի։

Մայրաքաղաքիս պուլկարական գործակատարի փոխանորդը նախընթաց օր Բ. Դուռն երթալով, տեսակցեցաւ Արտաքին գործոց նախարար Վսեմ. Սայիտ փաշայի հետ։

Հօսէյտաի կառավարիչ Մուսթաֆա Զիհնի պէյ իւր պաշտօնատեղին կ'ուղեւորի յառաջիկայ հինգշաբթի։

Մնգլիական առժամեայ դեսպան Պ. Հուայթ և սպանիական դեսպան Բօէլը կոմսը նախընթաց օր Բ. Դուռն երթալով, տեսակցեցան Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին, Արտաքին գործոց Վսեմ. նախարարին և խորհրդական Վսեմ. Տատեան Յարութիւն էֆէնտիի հետ։

Այսքան կուսակալ Խալիլ Բիֆաթ փաշա այսօր իտալական շոգենաւով իւր պաշտօնատեղին կ'ուղեւորի Ն. Վսեմութիւն մեկնելէ առաջ Վեհ. Սուլթանին ներկայանալու պատիւ պիտի ունենայ։

Այս աւուր Թռչէք կը ծանուցանէ թէ՝ հրամանաւ Վեհ. Սուլթանին՝ եւրոպական լրագիրներէ թարգմանաբար հրատարակեալ լուրերու համար «Օսմար մամլոյ և մամանաւոր թարգմանութեանց Սենեակի մը» հաստատուած է։

Գերմանիոյ մէջ վերջերս հնարուած նորաձև զրահարկերներէ երեք հատ մայրաքաղաքս բերուելով իրր օրինակ, մէկ հատը Բարձր. Մեծ-Եպարքոսի, մէկ հատն Արտաքին գործոց նախարարութեան և մէկ հատն ալ Սպարապետութեան պաշտօնատուները դրրպահուեցան՝ կարեւոր պաշտօնագրերու պանման համար. ապագային ուրիշ բոլոր կառավարական պաշտօնատանց համար ևս պիտի բերուին այդ դրամարկղներէն։

Պէրլինի օսմանեան դեսպան Թէվֆիգ պէյի և Թէհրանի օսմանեան դեսպան Խալիլ պէյի պաշտօններու մասին գերմանական և պարսկական կառավարութիւնք իրենց հաւանութիւնն յայտնած լինելով, յիշեալ երկու դեսպանք իրենց պաշտօնատեղիներն ուղեւորիլ կը պատրաստուին։

Թէվֆիգ պէյ երէկ Բ. Դուռն երթալով, Արտաքին գործոց նախարարի խորհրդական Վսեմ. Տատեան Յարութիւն էֆէնտիի հետ տեսակցութիւն մ'ունեցաւ։

Օսմանեան Կայս. Պանքայի տնօրէն Պ. Թոմթէր և Պ. Բոշիլի փոխանորդը նախընթաց օր Բ. Դուռն երթալով կընքուելիք փոխառութեան մը վրայ խորհրդակցեցան Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին հետ. ներկայ էին նաեւ Եւմսական Վսեմ. Նախարարն և Արտաքին գործոց նախարարի Վսեմ. խորհրդականն։

Երէկ դարձեալ խորհրդակցութիւնք տեղի ունեցան Պ. Բոշիլի փոխանորդին հետ։

Եգիպտական խնդրոյն համար անգլիական արտասովոր պատուիրակ Սըր Ուոլֆի հետ խորհրդակցող պատուիրակաց համաձայնութեամբ պատրաստեալ պայմանագրութիւնն այս շաբաթ օր ստորագրուեցաւ։

Թէէնքի օսմանեան դեսպան Ա. Կեահ էֆէնտի յառաջիկայ ուրբաթ օր իւր պաշտօնատեղին կ'ուղեւորի։

Ն. Վսեմութիւն մեկնելէ առաջ պատիւ պիտի ունենայ Վեհ. Սուլթանին ներկայանալու։

Առողջապահական վարչութիւնն հոկտ. 12/24 թուով հետեւեալ շրջաբերական-հեռագիրն ուղղած է առողջապահական կայարանաց։

Սրճերիոյ և Թունուզի մէջ հնտասի դէպքեր պատահած լինելով, այդ երկիրներէ եկող նաւուց համար հատատեալ հնգօրեայ քարանթինն տասն օրուան բարձրացած է, զոր պէտք է մաքրել Պէրութի, Իզմիրի, Ադրիանեան Տրիպոլսոյ մաքրանոցաց միոյն մէջ։

Այս տրամադրութիւն գործադրելի է նաև այն նաւուց համար որք այժմ քարանթինա կ'սպասեն։

Ա.Փրանսական Իմպիրն եղբօրորդի՝ Մէհմէտ Խան իւր երեք ծառաներով մայրաքաղաքս եկաւ։

Լիվայութեան աստիճան տրուեցաւ Կայս. բանակաց մատակարարութեան երրորդ ճիւղի տնօրէն գնդապետ Էօմէր պէյի և Սպայակոյտի առաջին ճիւղի անդամ գնդապետ Սայիտ պէյի։

Արտաքին գործոց նախարար Վսեմ. Սայիտ փաշա և Պուլկարաց Դեր. Էկզարքն շաբաթ առաւօտ Բերա երթալով, այցելութիւն տուին Սըր Տ. Ուոլֆի։

Ռուսական դեսպան Պ. Նելիտոֆ թողլով Պէօյուքքէրէի տամանոյն, իւր բնակութիւնը Բերա փոխադրեց։

Էյէնքէս կ'իմանայ թէ Բ. Դուռը խնդրած է Ամէնի կառավարութենէն որպէս զի Կրէտէի հելլենական հիւպատոսարանի գործակատար Պ. Զիկօվալա յետս կոչուի։

Ծովային պաշտօնատան մէջ նոյն գործունէութիւնը կը նշմարուի ինչ որ ժամանակէ մ'ի վեր կը տիրէր Սպարապետի Դրան մէջ։ Ցիշեալ նախարարութիւնը կ'զբաղի այժմ սպառազինել օսմ. տան զրահաւորներ որք ի հարկին քանի մ'օրուան մէջ կարմ և պատրաստ պիտի լինին ճանբայ ելնելու համար։

Իւսկիւտարի Սելիմիյէ զօրանոցի հեծելազօրաց մեծ մասը Ցէտէ Ագամ զրկուած է։

Փիրիպէէն տեղական թերթի մ'ուղեալ նամակ մը կը ծանուցանէ թէ, առժամեայ կառավարութիւն յոյժ փափուկ կացութեան մէջ կը գտնուի, Ռուսիոյ ընթացքին անակնկալ փոփոխման պատճառաւ։ Տօքտ. Սթրանսքի և իւր կուսակիցք չեն վարանիր յայտարարելէ թէ իրաւունք ունին ինքզինքին մատնուած նկատելու, վասն զի իրենք երբէք ապստամբութիւն չպիտի հանէին, եթէ հանրաշան չլինէին թէ համասլաւական մատնախումբք ոյժ պիտի տան իրենց մինչև վերջը։

Բարձրագոյն հրամանաւ, այս օրերս Ադրիանուպոլսոյ մէջ գրաւուեր են շատ մը աշխարհագրական քարտէսներ՝ նեւրոպա տպուած, որք Արեւելեան Բուլգարիոյ իրր Պուլկարիոյ մասն կը ներկայացնեն։

Ադրիանուպոլսէն կը գրեն առ Թռչէք թէ Արեւելեան Բուլգարիի մէջ պուլկարական զինուորի հագուստ կրող անձինք խլամաբնակ գիւղերը մանելով խլամ կիներն ու աղջիկները կ'առեւանգեն և իրենց հետեւիլ չուզողներն անողթաբար կը գնահատեն։

Մախսուտէի Շերէֆչէան շրջանեան Անթաքիայէն 1700 հոգիէ բաղկացեալ երկու վաշտ պահեստի զօրք բերաւ մայրաքաղաքս։ Այս զինուորաց մէկ վաշտը Պոլիս պիտի մնայ և միւս վաշտը Կրետէ պիտի ղրկուի։

Անցեալներն Ալէքսանդրիոյ մէջ առողջապահական բարւոքման Յանձնաժողով մը կազմուած լինելով, այդ Յանձնաժողովոյ խորհրդակցութիւնք աւարտած և այս մասին տեղեկագիր մը մատուցուած է նախարարապետ Նուպար փաշայի։

Թուրք թերթերը կը ծանուցանեն թէ այդ տեղեկագիր նախարապետի որդի Պօղոս փաշայի գրչէն եղած է։

Բան վերջին լրոց, կրսէ Էյէնքէս, Ցէտէ-Ագամ սպասուած զինուորական զօրութիւնք Ադրիանուպոլսոյ կայսերական բանակի զօրաց թիւը պիտի բարձրացնեն 60,000ի։ Այս բանակի կէսն որ բաղում թնդանօթներ ունի իւր տրամադրութեան ներքեւ, պատրաստ է Ն. Պոլսէն տրուելիք առաջին հրամանին թշնամւոյն վրայ քալել։

Ադրիանուպոլսէն կը գրեն առ Սաֆէթ թէ Անքիալոյի յոյն բնակիչք չուզելով հնազանդիլ պուլկարաց զինուորական իշխանութեանց և զինուորագրութեան մասնակցիլ, արիւնահեղ կռիւ մը տեղի ունեցեր է այս առթիւ տեղւոյն Ցունաց և Պուլկարաց միջեւ։ Կռիւը տեւեր է վեց ժամ, փողոցներուն մէջ, և երկու կողմէ ալ բաւական մարդիկ սպանուեր ու վիրաւորուեր են։

Անցեալ շաբաթու Սոֆիայի մէջ, 6000ի չափ պուլկարք Ալէքսանդր իշխանի պալատան առջեւ երթալով, համակրական ցոյց մ'ըրեր են։ Ն. Բարձրութիւն շնորհակալ եղեր է ժողովրդական հայրենասիրութենէն, և իւր անձին նկատմամբ ցոյց տուած հաճակրանքին ու վստահութենէն։ «Միութիւնն, ըսեր է, կատարուեցաւ հաճանքն փափաքանց և ըղձից ժողովրդեան որ կուզէ միակ իշխան մը ունենալ և մի և նոյն օրէնքներով կառավարուիլ։ Միութիւնն ո՛ր և է թշնամական նպատակ չունի Թրքաց նը. կատմամբ։ Իշխանն և կառավարութիւնն, յենլով պուլկար ժողովրդեան վստահութեան վրայ, և աստուածային օգնութեամբ, կ'ապահովին հանրային բղձից իրագործումը»։

(Էյէնքէս)

Օսմանեան բանակի արդի կազմակերպութեան վրայ փարիզեան Թերթի մը մէջ հրատարակեալ տեսութենէ մը կը քաղենք հետեւեալ մասերը։

. . . Գերմանացի սպայք անմիջապէս գործի ձեռնարկեցին։ Ի սկզբան որոշուած էր որ այդ սպայք իւրաքանչիւր բանակի մէջ տիպար վաշտեր կազմէին և պատրաստէին միօրինակ հրահանգներ որոց հետեւէին կարգաբերիչ սպայք։ Բայց այս ծրագիր շուտով մէկդի թողուեցաւ։ Ամենէն կարեւոր խնդիրն էր՝ ընդհանուր բանակը շարժուն վիճակի մէջ դնելու գործը, զոր ի գլուխ հանելու համար հարկ էր վերիվայր չջնջել զինուորական բոլոր կանոններն և բանակին կազմակերպութիւնն ու հրահանգները բարեփոխել։ Ցեսական կերպով, գերմանացի սպայք ի գլուխ հանեցին այս դժուարին գործ, և այդ աշխատութեանց արդիւնքն եղաւ 1883ին պատրաստեալ ծրագիր մը, օսմանեան բանակն բուն «եւրոպական» բանակի մը վերածելու սահմանեալ։

Երկու գլխաւոր արդիւնքներ ձեռք բերուած կրնան նկատուիլ, նախ՝ զինուորագրութեան ընդհանուր եղանակը սահմանուած է վերջապէս և երկրորդ՝ բանակին ընդհանուր կազմակերպութիւնն աւարտած։

Զինուորագրութեան եղանակի մասին, գերմանացի սպայից ծրագիրը քանի մը կէտերու վրայ միայն կը տարբերէր 1880ի ծրագրէն որ արդէն մեծ փոփոխութիւն մը չէր ներմուծած 1869ի ծրագրին վրայ, Այդ ծրագրոյ հիմք կը կազմէ զինուորական պարտաւորիչ ծառայութիւնն։

Զինուորական ծառայութեան շրջանն, բան առաջնոյն, քսան տարի է, սապէս բաժնուած. եօթ տարուց ծառայութիւն կանոնաւոր (Դէյմ) բանակին մէջ, որոյ երեք տարին զինուց ներքև և չորսն՝ ի հարկիկ. եօթ տարի բէսէֆներու գունդին մէջ որք երկու մասի բաժնուած են, և վեց տարի մուռտէֆէզ կոչուած բանակին մէջ ուստից թուրքոռուսական վերջին պատերազմին ժամանակ պահեստի վերջին զօրքերն առնուեցան։

Ի՞նչ արդիւնք կրնայ արտադրել այս կերպ զինուորագրութիւնը։ Բնականաբար այս մասին որոշ արդիւնքներ յայտնի չեն։ 1869ի կազմակերպութենէն ի վեր, Թուրքիա բաժնուած է զինուորական վեց մեծ շրջանակներով (կամ Օրդու) որոց իւրաքանչիւրն ունի իւր 750,000 իսլամ բնակիչ։ Ամեն ժամանակ հաշիւ եղած էր որ երբ զինուորական պարտաւորիչ ծառայութեան օրէնքը բոլորովին գործադրութեան դրուէր, կարելի էր 700,000 հոգւոյ բանակ մ'ունենալ, որոյ 320,000ը պատկանի մնայուն բանակին, 240,000ը բէսէֆներու և 320,000ը մուռտէֆներու բանակին։

Սոսոր հետեւանքն այն է որ, առաջին Օրդուները (Կ. Պոլիս, Ադրիանուպոլիս, Մանասթիր, Երզնկայ և Դամասկոս) որք քան 1880ի կազմակերպութեան, իւրաքանչիւրն մէկ մէկ գունդ կանոնաւոր զօրք կուտան եւ պատերազմի ժամանակ երկու գունդ բէսէֆ, պարտին միանգամայն լրացնել 6րդ և 7րդ զօրագունդերն։

Դալով Կրէտէի և Տրիպոլսոյ, անոնք բացառութիւն մը կը կազմեն ընդհանուր գրութեան վրայ, և միմիայն տեղական քաղաքական զօրքեր կուտան։ Դիւրին է ըմբռնել թէ այս հողային բաժանմունք հին կազմակերպութեանց վրայ մեծ յառաջիմութիւն մը իրագործելով հանդերձ, գոհացուցիչ չերեւցան գերմանացի սպայից։ քան անոնց ծրագրին, Օսմ. կայսրութիւնը պէտք էր բաժնուէր զինուորական 13 շրջանակներու, Ա. և Բ.՝ Կ. Պոլիս. Դ. Ադրիանուպոլիս, Դ Սեվաստիկ, Ե. և Թ. Բասսրա, Է. Կարին, Ը. Երզնկայ, Ժ. Դամասկոս. ԺԱ. Մուսուլ, ԺԲ. Պաղատատ, ԺԴ. Եէմէն։

Այս չարաթ օր անձնասպանութեան մասուր փորձ մը գործուեցաւ ի Գասրը գիւղ։ Ճարտարապետ Աղնաւոր Սերովբէ էֆէնտի տան սպասաւորներէն մին իւր երկրէն նամակ մ'ստացած լինելով, որ իրեն համար դառն լուրեր կը բերէր, յուսահատութենէն փորձեց վերջ տալ կեանքին և քարտէզ իջնելով, բէվրվէրի չորս հարուած պարպեց կուրծքին։ հարուածներէն երկուքը վրիպեցան, իսկ երկուքը բաւական ծանր կերպով վիրաւորեցին զինքը, տնեցիք հրաշէնի պարթիւնը լսելով, անմիջապէս օգնութեան փութացին և Տոքթ. Յակոբեան որ կանչուեցաւ նոյն ժամայն, յաջողեցաւ երկու գնդակներն հանել խեղճին մարմնէն։ Վիրաւորեալն՝ որ բոլորովին զգաստացած էր իւր յուսահատական փորձին վրայ, լաւագին կը պատատէր բժշկին ազատել իւր կեանքը։

Նախնական զարմանները արուելէ յետոյ, խեղճ դատապարտեալն հիւանդանոց տարուեցաւ։

Իզմիրի և Հաղդասի յոյն Մէտրապոլիտաքը որ Ֆէէերի Պատրիարքարանի կողմէ յատուկ պաշտօնով Սամսս զրկուած էին, քննելու համար Կղզւոյն ժողովրդեան գանգատներն ընդդէմ իրենց մէտրապոլտին, իրենց պաշտօնն աւարտելով, մեկներ են Սամսոէն։

Երբ տեղեկագիրն հանի Ֆէէերի Պատրիարքարանն, որոշում մը պիտի տրուի Սամսոյ մէտրապոլտին նկատմամբ որ կը շարունակէ մայրաքաղաքս մնալ իբր անդամ Սինոդի։

Մայրաքաղաքիս ժանտարմայից յունիսի ամսականները տրուեցան։

Քաղաքային բժշկական վարժարանի մրցանակաբաշխութեան հանդէսը տեղի պիտի ունենայ այսօր, կրթական պաշտօնատան մէջ։

Մարաշի և Այնթապի մէջտեղ գըտնուած Ագ-Սայսլ գեղատկին վրայ վերջերս բաւական մեծ կամուրջ մը կառուցուած է։

Այս գիշեր, Պոլիս, Սիւլէյմանիէի կողմն հրդեհ ծագելով, հանգուցեալ Դարբերլի Ահմէտ փաշայի հոյակապ ապարանքը մոխիր դարձաւ։

Հրկիզեալ ապարանքը Պոլսոյ ընդարձակագոյն շէնքերէն մին էր։

Կարմնէն Էյէնքէսի ուղղեալ նամակ մը հետեւեալ կերպիւ կը պատմէ անգլ. հիւպատոս Եկրէմ գնդապետին վրայ քանի մ'ամիս առաջ եղած յարձակման հեղինակներու դատաստանն։

Հայ հռոմէական՝ Միսիր կամ Մեսրոպ Կոստանեանի դատաստանն աւարտեցաւ չորս նստի մէջ։ Առաջին նրստին կարդացուեցան ներկայացեալ պաշտօնական թուղթերն և ամբաստանեալն հրաւիրուեցաւ կամ ամբաստանութիւնն ընդունիլ և կամ ինքզինքը պաշտպանել։ Երկրորդ օրը, վերկայները լսուեցան և բացակայ վկայից գրերը կարդացուեցան. երրորդ օրն քննդհանուր դատախազն, ամբաստանիչ մարմնոյն և ամբաստանելոյն փաստաբանք խօսք առին և չորրորդ օրը դատարանն իւր վճիռն արձակեց։

Միսիր կամ Մեսրոպ Կոստանեան որ ամբաստանուած է թէ սպանել փորձած էր իւր հօրեղբօրորդին՝ Աբար Կոստանեանն, և ծանրապէս վիրաւորած էր Կարնոյ անգլ. հիւպատոս Եկրէթ գնդապետն, տասն և հինգ տարուոյ շղթայակապ բանտարկութեան դատապարտեցաւ, միանգամայն թշկի և գեղօրէից և դատական ծախուց հատուցման։

Ամբաստանելոյն պաշտպանութիւնը դատարանին կողմէ յանձնուած էր փաստաբան Յակոբ էֆ. Համամճեանի, որ դլխաւորաբար փաստաբանեց սա կէտը, թէ ամբաստանեալը կանխամտածութեամբ չէր յարձակած հիւպատոսին վրայ, այլ թէ այս վերջինին ինքնարերաբար մինչամտած էր այն կուլոյն զոր Միսիր ունեցած էր Հօրեղբօրորդուոյն հետ. հետեւապէս Եկրէթ գընդապետին վերքերը պարզապէս դիպուածի մ'արդիւնք էին, մանաւանդ որ ամենէն ծանրը՝ ոտքին վերքն՝ հիւպատոսն ստացած էր իւր իսկ ձեռքերը Միսիր ալ ևս մէկ կողմ քաշուած էր և հիւպատոսն անոր վրայ յարձակած։

Ընդհանուր դատախազ Բէուզ պէյ ընդհակառակն պնդեց թէ Միսիր հիւպատոսին տունը գնացած էր հաստատապէս մտադրելով Աբարի դրամ գողնալ և թէ այս կանխամտածեալ գողութեան հետեւանքն եղած էին այս ամենն։ Ամբաստանիչ մարմնոյն՝ զոր կը ներկայացնէր հիւպատոսական թարգման Պ. Թաթարեան, ուզեց հաստատել թէ Միսիրի հայրն՝ Յովհաննէս Կոստանեան եւս յանցաւոր է, բայց դատարանը մերժեց նորա յանցաւորութիւնն։

Նախագահն՝ Իսմայիլ էֆէնտի, դատարանի վճիռն արտասանելէ յետոյ, յայտարարեց թէ դատապարտեալը կարող էր վերաքննութեան դիմել, բայց կ'երեւի թէ այս վերջինը չուզեց գործադրել իւր այդ իրաւունք։ Կ'կարծուի թէ Միսիր պիտի կարձնայ վճարել Աբարի և Էվրէդ գնդապետին դատական ծախքերը։ Առաջին 300 ղրուշ միայն կը պահանջէ, իսկ երկրորդը 3—400 ոսկի ծախսած է ցարդ։

Ընդդ. հիւպատոսարանի գործակատար Պ. Տըվէյ ներկայ գտնուեցաւ վիճաբանութեանց և գոհ մնաց նախագահին ու ընդհ. դատախազի դատավարական եղանակէն։ Դատարանի անդամներն էին՝ Շերիֆի էֆէնտի, Եւքոֆիտէս էֆէնտի, Սարաֆեան էֆէնտի, և օգնական անդամ մը Էսէֆ էֆէնտի։

Եւրոպական սուրհանդակն անցեալ շաբթու լուր մը բերած էր թէ Պուլկարիոյ արտաքին գործոց նախկին նախարար Պ. Սթոյիլոֆ՝ Ալէքսանդր իշխանին կողմէ յատուկ պաշտօնով կ'Պոլիս պիտի դրկուի։

Մեծ էրէս կ'իմանայ թէ Պ. Սթոյիլոֆ չպիտի գայ, Բ. Դուռը ծանուցած լինելով Պուլկարիոյ իշխանին թէ արտաքին պատուիրակութիւնն մը նշանակութիւն չկրնար ունենալ քաղաքական արդի պարագայից մէջ։

ՍԱՐԳԻՍ Գ. ՀԱԼԱՃԵԱՆ

Ցանցնակարար ի Մարսիլիա

Ամեն անոնք որ կ'ուզեն տեղեկանալ Սարգիս Գ. Հալաճեան էֆէնտիի ապրանքներ պատուիրելու և ներքնազգեստներու մասին վանաստանական պայմաններուն, պարտին ընթեռնուլ «Քանոնիսիոն Գոմերսիալ» անուն տետրակը, որ ձրի կը տրուի Պաշչէ-Գարու Ղրաստան Պոլսոյ և Ծայրագաղաներու խանութները, Ակիսան էֆէնտիի գրատունը Բ. Դրան փողոցին մէջ, և Աշճեան գրատունը ի Մէրձան։ 2—3

ՀԻՒԱՆԴԻՆ ԲԱՐԵԿԱՄԸ

Ա. Ռ. Ա Զ Ն Ո Ր Դ

ՀԻՒԱՆԴԱՑ ԴԱՐՄԱՆՄԱՆ

Ի

ՏՐ. Ս. Ց. ՅԱԿՈԲԵԱՆԷ

Կեդրոնատեղին է Աբամեան Գրատունը, և ի ծախուն բոլոր Հայ Գրավաճառաց և Գ. Վարդանի ի Բերա։

ԳԻՆ 1 ՄԷՋԻՏ

ՏՈՒՐ. ՍԻՄՈՆ ՍԵՂԲՈՍԵԱՆ

Զալաթիա, Գամոնտօ փողոց, Թիւ 7

հիւանդ կրնգունի ամեն օր կէս օրէն վերջը, մասնաւորապէս միզային գոյծարանաց և վիրաբուժական պրսուս։ 11—12

ՏՕՔԹԷՕՐ ԿՈՊԷՐՆԻԿ ՀԻՒԳԷԱՐ-ՊԷՅԹԻՆՏԵԱՆ պատիւ ունի ծանուցանել արգոյ Հասարակութեան թէ իւր բնակութիւնը փոխադրած է ԲԵՐԼԻՆ, ՍԻԼԷՍԻԱՅԻ փողոց, թիւ 5, ուր կը շարունակէ ընդունիլ իրեն դիմող հիւանդներն Ի՝ Հքէ. Հինգշ. Շաբաթ օրեր, ժամ 7էն 10 Թրքաց։

ՀԵՌԱԳՐԱՅԻՆ

ԱԺԱՆՈՒ ՀԱՎԱՍ

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՏԱԳՆԱՊԸ

Բեռլին, 23 հոկտ.

Ժողովական Ս. Բեռլինոյի կը հերքէ այն զրոյց թէ Աւստրիա և Ռուսիա համաձայնած են փոխարինութիւն մը տալու համար Սերպիոյ։

Աթէնք, 23 հոկտ.

Երէկ, մեծ տէրութեանց դեսպանք ծանուցագիր մը մատուցին Պ. Տէլիւեանիի՝ պատասխանատու համարելով զՅունաստան եթէ խոչընդոտ լինի տէրութեանց խաղաղական ջանքերուն։

Երեսփոխանական ժողովոյ բացման առթիւ կարդացուած արքայական ճառը կը հաստատէ թէ արեւելեան հաւասարակշռութեան խանգարումը փտանգի ենթարկած է Յունաստանի շահերը. յոյս կը յայտնէ թէ տէրութեանց խաղաղասիրութիւնը պիտի մղէ զայնս հաստատելու իրաց կայուն վիճակ մը, որ կարենայ խաղաղութիւնն ապահովել յԱրեւելս։— կը ծանուցանէ վերջապէս թէ կառավարութիւնը վարկ պիտի խնդրէ, յոյս յայտնելով թէ Երեսփոխանական ժողովը պարագայից պահանջած միջոցները պիտի ընձեռէ կառավարութեան։

Վիէննա, 24 հոկտ.

Կայսրը պատասխանելով աւստրո-հունգարական խորհրդարաններէն կարգեալ Պատգամաւորութեանց Նախագահներուն, ըսաւ թէ օտար տէրութեանց հետ Աւստրիոյ յարաբերութիւնք յոյժ բարեկամական են. յիշեցուց Բրէմիէրի տեսակցութիւնն, որ, ըսաւ, ոչ միայն բարեկամութեան գրաւական մ՚է վիհապետաց միջեւ, այլ եւ գրաւական մը խաղաղութեան պահպանման. նշանակեց տէրութեանց միակամ ջանքերն վերահաստատելու համար Պալքանոյ մէջ օրինական կարգ ու վիճակն, որ անյուսալի բռնաբարումը ծանր կերպիւ փտանգի կ՚ենթարկէ ժողովրդոց հանդարտութիւնն և երջանկութիւնն։ Կայսրն եզրակացուց ըսելով թէ խաղաղութեան պահպանումն և տէրութեան չահուց պաշտպանութիւնը նըմանապէս առաջին պարտականութիւնն են աւստրիական կառավարութեան։

Սոֆիա, 24 հոկտ.

Վիտինէն առնուած լրոց համաձայն, Սերպք նոր զօրք զրկած են Վիտինի կողմի սահմանագլխոյ պահակատեղին։

Ալէքսանդր իշխանն այսօր աչքէ անցուց Սոֆիայի ամրութիւններն։

Պոլսոյ դեսպանախորհրդին արդեանց կ՚սպասուի վստահութեամբ։

(Անոորդկէ ծանր)

Պէրլին, 19 հոկտ.

Ատ հասած տեղեկութեանց համաձայն, Ռումէլիի շարժումն երկու նպատակ ունէր համալաւեան մասնախմբոց մտաց մէջ. յառաջ բերել Ալէքսանդր իշխանին անկումն, ինչպէս և Միլան թագաւորին տապալումը։

Սոֆիա, 21 հոկտ.

Սերպիոյ սահմանակից գաւառակաց կառավարչաց տեղեկագիրը անսովոր բան մը չեն նշանակեր սահմանագլխոյն վրայ։

Սոֆիայի ժողովուրդն հանդարտ է։

Աթէնք, 21 հոկտ.

Կառավարութիւնն հրամայեց զինուորական ճանքաներ չինել դէպի սահմանագլուխը։

Ի պատասխանի տէրութեանց վերջին ձեռնարկներուն, արտաքին գործոց Նախարար Պ. Տէլիւեանի զեկոյց մ՚ուղղեց Նախարարութեանց, ըսելով թէ Ռումէլիի և Պուլկարիոյ պատահական միացումն կ՚ոչնչացնէ Պէրլինի դաշնագրին հաստատած իրաց վիճակն, որ պահպանումն կ՚ապահովէր քաղաքական հառասարակութիւնն Պալքանեան թերակղզւոյն մէջ.— թէ այդ միութիւն փտանգ մը պիտի լինէր Հելլենաց և ի Ռումէլի բնակող ուրիշ ժողովրդոց համար։ Պ. Տէլիւեանի կ՚աւարտէ ըսելով թէ Յունաստան խաղաղութիւն կ՚ուզէ, այլ չկրնար անտարբերութեամբ դիտել այն դէպքերն որք կ՚սպառնան իւր ամենէն կենսական շահերուն։

ԴԵՍՊԱՆԱԽՈՐՀՈՒՐԴ

Փարիզ, 24 հոկտեմբեր

Ֆրանսա հաւանեցաւ Բ. Դրան առաջարկած Դեսպանախորհրդոյն։

Փարիզ, 23 հոկտ.

Սխալ է քանի մը լրագրաց տուած այն լուրը թէ նախարարութիւնը կը քննէ Օրլէանի իշխանաց յառաջիկայն արտաքսման խնդիրը։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ԳԱԼԱԹԻՈՑ ՊՈՐՍԱ

Գալաթիա, 14 Հոկտեմբեր

ԸՆԹԱՑԻՐ ՓՈՍԱՆԱԿԱԳՈՒՈՅ

3	ամիս	Լանտարայի վրայ պանքայի)	.....	108 3/4
3	»	» » (վճռեալին)	.....	108 3/8
3	»	Բարիզի » (պանքայի)	.....	23 20
3	»	» » (վճռեալին)	.....	23 30

ԸՆԹԱՑԻՐ ԱՐԺԵԹՂԹՈՅ

Օսմանեան Քօնսոլիտէ

		Դահեկան
Երեկ երեկոյ գոց. (Մրաց. Դ. Սէրի Գ. Կ.		15 22
Գօրային գոցուելէն վերջը	»	15 20
Բերայի մէջ	»	— —
Առաւօտուն բացուելուս	»	15 7
Բարձրագոյն գին	»	15 7
Նուազագոյն »	»	15 5
Կէս օրին	»	15 5
Փոխառութիւն 1858	Ա. Սէրի Դ. Կ.	27
» 1862		
» 1860		
» 1863	Բ. » » Կ. » »	15 10
» 1872		
» 1865		
» 1869	Գ. » » » »	15 5
» 1873		

ԻՆԻՖԻՔԻ ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ

Երկէ երեկուան գոցուելուս	.....	71 15
Այս առաւօտ բացուելուս Գ. Կ.	.....	71 15
Կէս օրին	.....	71

ԲԱԺԱՆԵՏՈՒԹԻՒՆ

Յունիսթէ ամիսերալ	Գ. Կ. Ադ. Լ.	3	10
Քրեսթի ամիսերալ	» » Օսմ. »	6	10
Պանք տը Գոնս	» » » »	3	10
Նոյ. Շանտ է վալէօր	» » » »	3	12
Թրամուէյ	» » » »	280	
Ռումէլիի երկաթուղի	Ֆր.	34	50
Ղպրիկասթոն տը Բրիսթրիթ	»	—	
Ռամնեթուղթ Լաբրիսմ	»	56	

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՅ

Օսմանեան ոսկի	ղրշ.	100
Ս. Ֆրանչոյոյ	»	87 28
Ինգլիական ոսկի	»	110 12
Բոլ. Իմբերիալ	»	90 12
Գրիսիկ	»	51 12
Դուալի Թրեսթրամ	»	9 25
» արծաթ	»	89 20
Ֆիորին	»	8 30
Լիրէ. արծ. (տարբ.)	»	108 2
Վէյնոյ	»	102 30
Հինգնոյ	»	102 30
Մրեթարիք	»	98 10
Պրնէ	»	—
Գրեթարամ	»	—

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Լոնտոն, 24 Հոկտեմբեր, ժամ 5 վայր. 15 երեկո

Ինգլ. քոնսոլիտէ		100 3/8
Օսմ. » Սէրի Դ.	բացուելուս	14 9/16
» » »	գոցուելուս	14 7/16
» » »	Ա.	27 1/4
» » »	Բ.	15
» » »	Գ.	14 1/2
Օթօման 1871		66 1/2
Փոխառութիւն 1877		78 3/8
Պանք Օթօման		10
Ռուսական փոխառ. 1873		95
Եգիպտական միացեալ (Ինիֆիթ)		65
» առանձն. (բրիմիէրթիթ)		86 1/8
Տպրա Սանիթ		60 1/8
Տօմանիթ (փոխառ. Բօշիլա)		87
Հունգարական պարտատոմսերի 4 0/0		— —
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ		— —

Վիէննա, 24 Հոկտեմբեր, ժամ 4 երեկոյ

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	125 40
Օսմանեան երկաթուղի	18

Բարիզ, 24 Հոկտեմբեր, ժամ 3 վայր. 45 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթի 4 1/2 0/0	109 35
» » 3 0/0	79 55
Օսմանեան. քոնսոլիտէ Սէրի Դ. բացուելուս	14 65
» » » գոցուելուս	14 62 1/2
» » Սէրի Բ.	— —
» » Գ.	14 65
Օսմանեան երկաթուղի	36 37 1/2
» Բէմիի բաժնեթուղթք	—
Պանք Օթօման	503 75
Գրէտիթ Լիոնէ	522 50
» Ֆոնսիէ	1303 75
Բաժնետոմս Լիոնի	1245
Ուէզիի ջրանցք	2033 75
Ռուսական 5 0/0 1877ի	100 1/4
Իտալական Ռանթ	95 82 1/2
Եգիպտական միացեալ	328 75
Պղտիական (արտաքին)	56 1/8
Բրէսրիթէ թիւրք	362 50
5 0/0 Հելլենական	290
Զէք Լոնտրայի վրայ	25 21

ԲԱՐԻԶ ԲԹԻԹ ՊՈՒՐՍ

Բարիզ, 24 Հոկտեմբեր, ժ. 10 վ. 30 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթի 4 1/2 0/0	109 71 1/4
Օսմանեան քոնսոլիտէ Սէրի Դ	14 70
Եգիպտական	328 75

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՀԱՅԵԱՑՔ

ՀԱՅՈՑ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԶՐՈՅՑՆԵՐՈՒ ՎՐԱՅ

(Շար. Լ ՎԵՐՋ)

Է.

ԿԱԽԱՐԴՈՒՀԻՆԵՐ

Հայկական զրոյցներու մէջ կը գըտնենք վհուկ և կախարդ կիներ, որ ռուսական Բաբա—Եագայի նման ունին երկու բնաւորութիւն։ Նոքա երբեմն բարի են և պարտաստ՝ օգնութիւն մատուցանել այն գերբնական ուժերով, որ իրենց լիակատար իշխանութեան ներքեւ կը գտնուին — կախարդական ասիորը, Բաչկինակը, ածելին, հայելին, ջրով լի կաթսան և այլն և այլն։ Երբեմն ալ չար են, թշնամի մարդկան և մինչեւ իսկ մարդկային միսով կը սնանին։ Որպէս Բաբա-Եագայի, նոյնպէս և հայկական զրոյցներու կախարդուհեաց պատմութեանց մանրամասնութիւններն էապէս մի և նոյն են բոլորովին։ Հայ զրոյցներու մէջ կան մի քանի կէտեր, որ արժանի են ուշադրութեան իրենց դիւցազնական նկարագրի պատճառաւ։

Կը պատմեն թէ կան կախարդուհիներ, որ կը բնակին ընդհանրապէս հին ջաղացներու և աշտարակներու աւերակաց մէջ։ Լուսնի երեւման հետ դուրս կ՚ելնեն իրենց գաղտնի բնակարաններէն, ձեռքերնին ունենալով վիթխարի օձեր, որով կը յիշեցնեն մեզ յունական դարու Երինէն։ Այսպիսի կախարդուհիներն ջէջերի մարդ անունը կը կրեն հայ ժողովրդէն։ Նոքա՝ արեգակի խիստ թշնամիներ են և անդադար կը հալածեն զայն, եռեւէն ընկած, բայց չեն հասնիր անոր. և այն օր երբ հասնին, աշխարհս պիտի կործանի. իրիկուան ժամանակ միայն կը մտնեան արեգակին և հենց որ կը պատրաստուին բռնել զայն, կ՚անյայտանայ իսկոյն։ Ասոր վրայ կախարդուհիները չարժելով ոսոլը օյեր՝ արեգակի եռեւէն կ՚ընկնին և կը փնտռեն զայն բոլոր քաղաքներու, աւաններու և գիւղերու մէջ, իրենց հետքերուն տեղ թողով սոսկալի խաւար մը։ Այլ երբ կը նկատեն որ արեգակն երկրին վրայ չէ, կ՚ելնեն դէպի ստորերկրեայ թագաւորութիւնն. և հոն թէ կ՚ելնեն, արեգակն նոր ժամանակ կ՚սկսի փայլիլ յարեւելս։ Ամեն օր, կ՚ըսէ ժողովուրդն, Ադամի օրերէն ի վեր այս մի և նոյն դէպքերը տեղի կ՚ունենան արեգակի և նորա անհաշիւ թշնամիներու միջեւ, լոյսի և խաւարի միջեւ, և կախարդուհիները դեռ եւս չկրցան բռնել արեգակն։ Հայկական զրոյցներու այս ցեղերոյն մասերը կը յիշեցնեն մեզ գերմանական դիւցազանութեան երկու ցեղերոյն մասերն, որ յաւիտենական կերպով արեգակի և լուսնի եռեւեւէն ընկած կ՚ուզեն իրենց իշխանութեան ենթարկել այդ լուսաւոր մարմինները։

Կը կարծուի թէ, ոմերիմ ատելութիւնն դէպի երկնային լուսաւոր մարմիններն ու նոցա եռեւէն ընկնիլն, շատ հին դարերու գաղափար է։ Նա ճըշմարտութեամբ կ՚որոշէ վհուկներու և կախարդներու նկարագիրն, որպէս անձնաւորութիւնն խաւարի կամ գիշերի, որմէ արդէն բնականաբար կը ծագի չարի և թշնամութեան հասկացողութիւնը։

Կան և ուրիշ հետաքրքրաշարժ զրոյցներ, որոց մէջ դարձեալ արեգակը կը հալածուի իրեն թշնամի վիշապներէ։

Կը պատմեն թէ, արեգակն համայն տիեզերքը շրջելէ յետոյ, գիշերը կ՚ելնէ ծովը որպէս զի լողայ և ցերեկեայ շրջագայութենէն յոգնութիւն առնու իւր անկողնոյն վրայ որ ծովի յատակը կը գտնուի։ Արեգակը կ՚ենթադրուի իբր թագաւոր, իսկ լուսինը՝ թագուհի։ Նոքա յաջորդաբար կը կառավարեն տիեզերքը։ Երբ արեգակը հանգիստ կ՚առնու, լուսինը դուրս կ՚ելնէ, երբեմն ամօթէն փաթթուած թանձր ծածկոյթով։ Նորա շուրջը կը պատեն անթիւ նաժիշներ։ Արշալոյսին՝ սաղերուն ետեւէն դուրս կ՚ելնեն 12 սեւ արարներ, որոցմէ իւրաքանչիւրը մի մի երկաթէ ձող ունի ձեռքին և կը ծեծէ բարձրաբերձ լեռները։ Սոքա կը խոնարհեցնեն իրենց գագաթներն և կը հաւասարին գետնին։ Այս միջոցին արեգակն արդէն արթնցած, կը լուսանայ, ոլորի ցայտուններէն կ՚ողողին գաւառներն ու անտառներն և օդի մէջ տիրող անուշահոտ թարմութենէն կ՚սթափին թռչուններն ու կը ճռուողեն ուրախ։ Ահա երեւան կուգայ արեգակի վեհափառ ոսկեայ գլուխը, մաղերը կրակի պէս կը շողշողան, հրեշտակները կը ժողովեն նորա անկողնին եւ կը հագցնեն անոր իւր հրեղէն զգեստներ։ Թէեւ վիշապներու ամբողջ լեգէոն մը կը շրջապատէ արեգակը, նորա ճանրան բռնելու և տիեզերքը նորա լարերար լոյսէն զրկելու համար, բայց երկնային հրեշտակները կը յարձակին նոցա վրայ և հրային սուրերով կը ցըրուեն նոսնց։

Նմանօրինակ առասպելայ կը հանդիպինք բաղմաթիւ ժողովրդոց մօտ։ Այսպէս Սլաւներն ու Լիտուացիներ իրը աստուածուհի կը ներկայէին արեգակը. նորա պալատը Արեւելից կողմն էր. ոսկեղէն կառքով կը քալէր երկնային կամարի վրայէն և փոշեթափաւ ցերեկեայ ճամբորդութենէն. իրիկուան կը լողար ծովի մէջ և առաւօտեան երեւան կուգար դարձեալ պայծառ եւ լուսաւոր։

Ըստ յունական աւանդութեան, Դելիոս, ցերեկեայ ճամբորդութենէ յետոյ, ա եւմուտք կ՚ինկներ խոնջած ձիերու վրայ, որք իրենց հանգիստը կ՚առնուէին ովկիանի կոհակաց մէջ։ Հինգերմանական աւանդութիւնն ևս կը հաստատէ թէ, առտուանց կանուխ Մէկը երկինք կը տանէր արեգակն և գիշերը նորա հետ միասին ծովի մէջ կը խորասուզուէր։ Ոչ նուազ հետաքրքրաշարժ է հայկական մի այլ զրոյցն՝ Աբեղեանց ապառել ոսոլը արեւոյրքն։

Արքայորդի մը կար՝ յոյժ սիրհար որսորդութեան։ Մի քանի օր կարգալ որսի կ՚երթայ և միշտ ձեռնունայն կը վերադառնայ։

Իւր այս անյաջողութեան վրայ յուսահատ և կատղած, արեգակին նշան ըրաւ, զայն սպաննելու և աշխարհն կործանելու դիտաւորութեամբ, որովհետեւ յորմէհետէ չէր գտներ իւր հոգեկան գոհունակութիւնն աշխարհի վրայ, այլ եւս սիրելի բան մը չկար նորա համար։ Հազիւ թէ արձակած էր և ահա արեգակն իւր հրային ձեռքով բռնեց երիտասարդի մազերէն և տարաւ ամայի վայր մը ու դրաւ մի այրի մէջ։ Անդ արեգակն անիծեց արքայորդին որ այլեւս չտեսնէ ցերեկեան լոյսն և միայն գիշերներն դուրս գալով քարայրէն, փնտռէ իւր սնունդ։ Ընդ երկար թագուհին կը փնտռէ իւր որդին և ի վերջոյ կը գտնէ զայն, որ խորհուրդ կուտայ թագուհիին Աբեղեանէ մը մօտ իւր զաւակի համար ներողութիւն խնդրելու։ Մայրը կը հագնի երկաթէ կոշիկներ ու ձեռք կ՚առնու երկաթէ դաւազանն և տաժանելի ուղերկար ճանրորդութենէ մը յետոյ կը տեսնէ արեգակի պալատը։ Ի վերջոյ ինքզինքը կը գտնէ կապոյտ մարմարիոնէ չինած սքանչելի պալատին առջեւ և ներս կը մտնէ։ Կանցնի 12 սրահներէ որք ամենքը կամարաւոր էին. նոցա մէջ հանդիսա կ՚առնէին անթիւ, անհամար սատրեր. իւրաքանչիւր սրահին կեդրոնը կար մի մի աւազան ազրիւրով հանդերձ. չկային անդ ոչ ծառ, ոչ կանաչութիւն, ոչ թռչուն և ոչ գազան։ Խորին լռութիւն կը տիրէր շրջակայքն։ Մինչեւ սրահի աւազանին վրայ կառուցուած էր մի ոսկի ռեզէտ որոյ մէջ պատրաստուած էր մարգարիտէ անկողին, որ մի կողմը նստած էր լուսաճաճանչ թագուհին՝ արեգակի մայրը։ Թագուհին լսելով խեղճ կնան խնդիրքն, թէեւ յանդիմանեց նորա որդւոյն ամեն վարմունքն, սակայն խղճաց և կարեկցեցաւ նմա և խորհուրդ տուաւ թէ ինչպէս պիտի դարմանէ այս դժբաղդութիւնը։ «Նուռով կուգայ իմ վեհափառ որդին (արեգակն), բաւ թագուհին. դու ծածկուէ այս աստղերու ետեւ, որպէս զի չայրիս։ Երբ նա լողայ աւազանի մէջ և հանգչի մօտս, անկողնի վրայ ծիծ ծծելու, մի քիչ ջուր վերցու այն աւազանէն և առնով թրջէ որդիդ։ Նա կ՚աղատի անէծքէն և ձեր տունը կը վերադառնայ։»

* * *

Այստեղ Պ. Գ. Խալաթեան կ՚աւարտէ իւր գրքոյկը, խոստանալով Ռուսերէնի թարգմանել Հայկական բոլոր զրոյցներն, որ իրենց առանձին արժէքն ու նշանակութիւնն ունին առհասարակ Ռուս եւ Եւրոպացի բանասէրներու համար, թէեւ ոմանք կը ծաղրեն որ այսպիսի հեթանոսներ — զոր իրենց մեծ մասերն իրենց մանկութեան ժամանակ պատմած են — կը հրատարակուին օրաթերթի մէջ, եւ այնքան մեծ նշանակութիւն կը տրուի նոցա։

ԶԱՆԱԶԱՆԸ

ՄԱՐԴ—ԿԱՏՈՒՆ

Եւ քան զեւս կը հաստատուի թէ մարդկային հրէշներն հաղուագիւտ կը լինին, և տակաւ առ տակաւ կ՚անհետանան տօնավաճառաց խրճիթներէն որպէս և հրապարակէն։

Երկու տարի առաջ, գորտ կընդ հուչակաւոր հրէշն հաստատառաւ մեռած է ի Վոժիրաս Խայաքէչ կին այսօր համեստ կեանք մը կը վարէ իւր Թուրէնի փոքրիկ կալուածին մէջ, և լրագրաց մէջ կը կարդամ թէ Հարմի Ելիով մարդը նպարավաճառի խանութ մը բացած է ի Լուսաբ։

Անկասկած է որ առաջին տեղը կը բռնէ անհաւանի տարածներ, զարմանալի հրէշներ, ստգագրի կուիներ ի ցոյց հանելու մէջ։ —Անցեալ օր բարեկամներէս մին ինձ կը նկարագրէր մարդ-կատուին բացօդեայ ներկայացումներն, ի Սթէչպիտ, Մանչէսթրի մօտ։ Այս նախ և առաջ մարդը ներկայացնէր։ Հէկ և տափակ մազեր, երկու ուղղաձիգ և սրածայր ականջներով շրջանակեալ։ ցած ճակտի մը ներքեւ կանաչորակ և կլոր լուսափայլ աչեր։ անն՝ մարեալի քիթ մը։ երկար բերան մը առանց շրթունքի, սուր ժանիքներով զարդարուն, և տեսակ մը ցցուած պեսեր։ Ճապուկ և նիհար մարմին մը կատուի գիւրաթեքութեամբ, ճիրանաձեւ եղունգներ, և մէջքին վրայ վարդի մուշտակ մը, փոկերով կապուած։ Ուսային այս է մարդ-կատուն։

Ներտափակին շուրջը բազմաթիւ հետաքրքիրներ խառնուած են։ Շրջանակին մէջ տեղ կայ երկար մնուտկ մը, որուն վրայ նստած է մեջտանձիկ կին մը, տակաւին մանկամարդ, քաղցրադէմ, մեղմ աչերով։ Մարդ-կատուին կինն է։

Թոթախատաւոր փողար մը կը ծանուցանէ թէ ներկայացումն սկսած է։ Կինն ոտք կ՚ելնէ, սնուցկը կը բանայ, և իսկոյն դուրս կը ցատկեն վեց ահագին մուկեր որք կրկէսին մէջ կը վազվզեն, խուճապեալ։

Այն ատեն, մարդ-կատուն փորի վրայ սողալով, իւր մրթին երերցնելով, ահռելի մռաւիններ արձակելով, մուկերուն ետեւէն կը ցատկուտէ, զոյս կը փողոտէ ատամանց սոսկալի հարուածով մը։ Երբեմն մուկ մը ետ ետ կը քաշուի, մազերը կը ցցէ, և մարդ-կատուին վրայ կը խոյանայ, կոկորդին կը ցատկէ, արիւնը կը հեղուս, ամբոխը կը խանդավառի, կը պոռայ, կը խնդայ, կը ծափահարէ։ Վերջին կրծողն ալ դիտապատ պառկած է։ «Կեցցէ՛, կեցցէ՛ մարդ-կատուն»։

Իւր դատարկ սնտուկին վրայ նստած, մտաղաղ և երազուն, ամպարարին կինն անտարբեր կը թուի այդ նողկալի կռուոյն որ կը հետաքրքրէ զամբոխը։ Իւր ոտից տակ, հին գլխարկ մը կայ ուր կը նետեն դրամը. իւր ձեռքը բռնած է թաչկինակի կտոր մը որ կիսով կը ծածկէ իւր այտին մէկ ժամատեսիլ վէրքը։ Արդեօք կատաղի մուկի մը ակռային հարուածն է թէ իւր փափկանոյշ ամուսնոյն վատգի խածուածքը։

Աւտակի ամպարարն յաղթական, յոտին, ծափահարեալ, իւր ձեռաց մէջ ունենալով զարմանալի կենդանիներն զոր իւր ծամելիք ջանջամած են։

Ցանկարծ, յաղթամարմին գամփռ մը, սպառնալից բերանով, արիւնալի աչերով, կատաղի ոստիւնով մը կ՚անցնի վերտափակն որ ամպարարը կը բաժնէ ամբոխէն։ Գամփռը կը պատկանի չրջակայներէն ագարակապանի մը։ Շունն և մարդ-կատուն զիրար կը դիտեն, աչերով ի մարտ հրաւիրելով զիրար,

— Գրաւ կը դնեմ թէ, կ՚ըսէ ամպարարն, առանց իմ ձեռացս օգնութեան այս գամփռը կրնամ խեղդել ակայնեբոյս։

— Կը հաւանիմ, կը պատասխանէ ագարակապանը։

Եւ ամեն կողմէ գրաւներ կը բացուին հանդիսականաց մէջ։ Իւր մտասոհութենէն սթափելով, մարդ-կատուն կինն ալ գոռալ կը դնէ։

Եւ ահռելի կռիւ մը կը ծագի անասնոյն և մարդուն միջեւ։

Գամփռն է որ կը յարձակի, կը նետուի ամպարարին վրայ խարտոտ և խուլ հաչիւնով մը, ում մարդ-կատուն կը պատասխանէ կատաղի մլաւիւնով։

Ամպարարն իւր ախոյեանին բաղխումը կ՚ընդունի ծունր դրած, ձեռները կապուած, գլխիկոր, բոլորովին կծկատ։ Շունն իւր ժանիքները կը մխէ կոկորդն, միսը կը պատառէ, այլ մարդն՝ որ չկրնար գործածել իւր ձեռները՝ գամփռէն կ՚ազատի աբացի հարուածով մը։ Արիւնը կը վազէ, ժողովուրդը կը ծափահարէ և շունը կը մերկի աւելի մոլեգին, աւելի զայրացկոտ։ Ամպարարը նորէն ծունր դրած է, արիւնով համակ ողողուն, բարկութենէն մոխիր կըտրած։

— Բա՛ւ է, բա՛ւ է, կը գոչեն քանի մը երկչոտ ձայներ։

— Ո՛չ, ո՛չ. կ՚ուզենայ ամբոխը. դրաւ դրուած է, դրաւ կայ մինչեւ ցատրտ։

Կռիւն երկրորդ անգամ կը վերսկսի, գամփռը գետնին կը տապալի ոտքի հարուածով, եւ մարդ-կատուն, փոշիին մէջ սողալով կամ փոքրի մը պէս ոստոստելով, իւր կարգին անասնոյն վրայ կը յարձակի, գլխուն վրայ կը նետուի, և կատաղաբար կը խածնէ քիթը։ Գրեթէ անմիջապէս, ցաւագին հաչիւն մ՚արձակելով, գամփռն իւր անասնոյն վրայ կը նետուի և իւր ժանիքները կը մխէ թեւին մէջ։ Ժողովուրդը կը ծափահարէ ասանելով եւս ուժգին և նոքանոր գրաւներ կը դրուին։ «Մարդուն համար գրաւ կը դնեմ. շան համար գրաւ կը դնեմ»։

Ամպարարին կինն վերջապէս կը զարթնու իւր թմրութենէն։ Մարմինը ծռած, աչերը շողշողուն, շրթները զողզողալով, կը դիտէ այս տեսարանն, երերցնելով թաշկինակն որ այլ եւս չծածկեր իւր վէրքը։

Դէմքը մոլեգին, աչերը կոսրիճէն դուրս ինկած, վիզն երկու կողմէ ծակած, մարդ-կատուն չկրնար ճողոպրիլ չնչէն, որոյ ժանիքները գամուած են իւր թեւին մէջ։ Ամբոխը ճիչ մ՚արձակելով, փոշիին մէջ կը գլորի, իւր հետ քաշելով չունն, անոր հետ կապուելով չեմ գիտեր ինչ կոյտ մը անձեւ եւ չվոթ, ցայտութեան ինչ արիւնալի հրէշ մը մարդու գլխով եւ չան մարմնով։

— Հուրրա՛, հուրրա՛, կը պոռայ ժողովուրդն շնչասպառ և իւր այսահար։

Նորէն գրաւներ կը դրուին։

Ցանկարծ չունը թող կուտայ ամպարարին թեւը և անարգատրելի կատաղութեամբ կ՚սկսի խածնել կուրծքն, մէջքն, որովայնն։ Ամպարարին վագրի մուշտակը ծուրիկ ծուրիկ է։ Արիւնն առուակի պէս կը հոսէ։ Մարդ-կատուն բոլորովին կարմիր է։

— Յաղթութի՛ւն, յաղթութի՛ւն, կը գոչեն ամեն կողմէ անոնք որ գամփռին համար գրաւ դրած են։

Ամպարարին բանը բուսած է. ծփծփուն միսերու կրյտ մ՚է միայն։

Այդ վայրկենին, մարդ-կատուն ինքն իւր վրայ կ՚ամփոփուի, գերագոյն և յուսահատական ճգում մը գամփռէն կ՚ազատի, կը տապալէ զայն, վրան կը թռչուի և կը յաջողի իւր ակռաներով կտրել մայր երակը։— Շունը մեռած է։

Որպէս միշտ, որպէս ամենուրեք, այն ատեն է որ ոստիկանութիւնը կը հասնի։ Ամպարարն հիւանդանոց կը փոխադրեն և ժողովուրդը կը ծափահարէ տակաւին։

Եւ այդ անագորոյն աղաղակաց մէջ, քաղցրիկ ու ազամրմունջ ձայն մը կը լսուի որ կ՚ըսէ.

—Մե՛զք. չան համար գրաւ դրած էի։

Մարդ-կատուին կնոջ ձայնն էր։

(ՖԻԿԱՐՕ)

ԱՅԼ ԵՒ ԱՅԼԻՔ

Ծանուցմանէ ետքը օգտակար կը լինին։—Անգլիական լրագիր մը հետեւեալ հետաքրքրական հարիւր դրան է ծանուցմանց օգտակարութեան մասին.

Առաջին անգամ որ մարդ ծանուցման վրայ կը նայի, չտեսներ զայն։ Երկրորդ անգամն՝ ուշադրութիւն չըներ։ Երրորդ անգամն՝ գիտէ թէ այդ ծանուցումը գոյութիւն ունի։ Չորրորդին՝ թերեւ իմն կը յիշէ թէ յառաջագոյն տեսած է զայն։ Հինգերորդին՝ կը կարդայ։ Վեցերորդին քիչ մը կարեւորութիւն կուտայ։ Եօթներորդին, լաւ մը կարդայ զայն և կը գոչէ. «Ա՛ւֆ, ե՛զայր»։ Ութերորդին կ՚ըսէ. «Այս անասելի բանը նորէ՞ն կայ»։ Իններորդին կը զարմանայ թէ ի՞նչպէս կը հրատարակեն զայն։ Տասներորդին կը խորհի իւր գրացւոյն հարցնել թէ փորձած է զայն։ Տասնեմէկերորդին՝ կը զարմանայ թէ ծանուցման տէրն ի՞նչպէս ստակ կը վճարէ ադ որ համար։ Տասներկուերորդին կը խորհի թէ թերեւս կրնայ բան մ՚արժել։ Տասներեքերորդին՝ կը խորհի թէ կրնայ լաւ բան մը լինիլ։ Տասնեւչորրորդին՝ կը յիշէ թէ այդ տեսակ բանի մը պէտք ունէր ի վաղուց հետէ։ Տասնեհինգերորդին՝ կը խորհի օր մը գնել զայն։ Տասնեվեցերորդին՝ յուշատետրին մէջ կ՚արձանագրէ զայն։ Տասնեւօթներորդին՝ կը ցաւի որ ստակ չունի զայն գնելու համար։ Տասնեւութերորդին՝ կ՚ափսոսայ իւր աղքատութեան համար։ Տասնեւիններորդին՝ իւր ստակը կը հաշուէ խնամով։ Քսաներորդին՝ կը տեսնէ զայն, կը գնէ, և կամ իւր կնոջ կը պատուիրէ գնել։

Բարոյական. Ծանուցումներէն յաջողդ. բար. և կանոնաւորութեամբ։

Զերմաչափ։ Ինչ. օգտակար կը լինին։—Անգլիական լրագիր մը հետեւեալ հետաքրքրական հարիւր դրան է ծանուցմանց օգտակարութեան մասին.

Առաջին անգամ որ մարդ ծանուցման վրայ կը նայի, չտեսներ զայն։ Երկրորդ անգամն՝ ուշադրութիւն չըներ։ Երրորդ անգամն՝ գիտէ թէ այդ ծանուցումը գոյութիւն ունի։ Չորրորդին՝ թերեւ իմն կը յիշէ թէ յառաջագոյն տեսած է զայն։ Հինգերորդին՝ կը կարդայ։ Վեցերորդին քիչ մը կարեւորութիւն կուտայ։ Եօթներորդին, լաւ մը կարդայ զայն և կը գոչէ. «Ա՛ւֆ, ե՛զայր»։ Ութերորդին կ՚ըսէ. «Այս անասելի բանը նորէ՞ն կայ»։ Իններորդին կը զարմանայ թէ ի՞նչպէս կը հրատարակեն զայն։ Տասներորդին կը խորհի իւր գրացւոյն հարցնել թէ փորձած է զայն։ Տասնեմէկերորդին՝ կը զարմանայ թէ ծանուցման տէրն ի՞նչպէս ստակ կը վճարէ ադ որ համար։ Տասներկուերորդին կը խորհի թէ թերեւս կրնայ բան մ՚արժել։ Տասներեքերորդին՝ կը խորհի թէ կրնայ լաւ բան մը լինիլ։ Տասնեւչորրորդին՝ կը յիշէ թէ այդ տեսակ բանի մը պէտք ունէր ի վաղուց հետէ։ Տասնեհինգերորդին՝ կը խորհի օր մը գնել զայն։ Տասնեվեցերորդին՝ յուշատետրին մէջ կ՚արձանագրէ զայն։ Տասնեւօթներորդին՝ կը ցաւի որ ստակ չունի զայն գնելու համար։ Տասնեւութերորդին՝ կ՚ափսոսայ իւր աղքատութեան համար։ Տասնեւիններորդին՝ իւր ստակը կը հաշուէ խնամով։ Քսաներորդին՝ կը տեսնէ զայն, կը գնէ, և կամ իւր կնոջ կը պատուիրէ գնել։

Բարոյական. Ծանուցումներէն յաջողդ. բար. և կանոնաւորութեամբ։

Ջերմաչափ։ Ինչ.— Ցայտնի է թէ քիթերը, մանաւանդ Բագոսի Ջերմ խնկարկուաց քիթերն, օդին համեմատ զոյն փոխելու յատկութիւնն ուն

ՆՈՐՏՏՍՑՉԼԻ

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԻՀԱՄՊՈՒՐԿ

Ցիշեալ ընկերութիւնն հրդեհի դէմ ի՛ապահովագրէ տուներ, կարասիներ, խանութներ և ապրանքներ յոյժ չա-հաւէտ պայմաններով, միջնորդութեամբ իւր ոնդհանուր գործակալութեան:

ՇԻՆՏԼԷՐ ԵՒ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ

Կ. ՊՈԼԻՍ, ՊԱՀՉԷ-ԴՈՒԳՈՒ, ՃԷԼԱԼ ՊԷՅ ԽԱՆ

30

ԺԷՐՈՏԷԼԻ ԲԱՍԹԻՃԼՆԵՐԸ

ՆՈՐՎԵԿԻՈՑ ՄԱՔՈՒՐ ԽԱՅԹՂԱՆՈՎ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԱԾ

ՇՆՉՈՒԵԼՈՎ ԵՒ ՈՒՏՈՒԵԼՈՎ ԿԸ ՆԵՐԳՈՐԾԵՆ

ԸՆԴԴԷՄ

ՀԱՐՐՈՒԹԻՒ, ՊՐՈՆՇԻՒԹԻՒ, ԴՈՒՄԻ, ՇՆՉԱՐԳԵԼԻ, ՁԱՅՆԻ ԿԵՐԿԵՐՄԱՆ, ԽՈՒՉԱԿԱՏԱՊ

Մեծապէս նախընտրելի են Քաքսիլներէն եւ շաքարահատներէն, որք կը բեռնաւորեն ստամքսն առանց ազդելու շնչառութեան խողովակաց վրայ

ԺԷՐՈՏԷԼԻ ԲԱՍԹԻՃԼՆԵՐՆ ԵՆ

ԽԱՅԹՂԱՆԻ ՄԻԱՍ ԲԱՍԹԻՃԼՆԵՐՆ

Վարձատրեալ Փարիզը 1878 Տիեզերական Արուեստահանդէսի կողմէ։ Նախապատրաստական որոշմամբ, և ըստ խորհրդոյ Առողջապահական ժողովոյ, փորձերու ենթարկուած են և Իուսիոյ մէջ թոյլատրեալ կայսերական կառավարութեան կողմէ, ըստ հաւանութեան կայսերական բժշկական խորհրդոյ։

Իւրաքանչիւր տուփ կը պարունակէ 70 բաղնիչ

Ինչպէս և Մանչուրիոյն քարտաշներուն եղջերեայ մասին

Ա. ԺԷՐՈՏԷԼ

Դեղագործ ի Սէնդ-Մէնիուլ (Մարն)

(Պահանջել Դարձարանի Կնիքն)

Այս Բասթիլները ծծելու միջոցին, շնչուած օդը կուռնու խայծդանին շոգիներն զրա ուղղակի կը տանի հիւանդութեան տեղը։ Ներգործման այս մասնաւոր եղանակին եւ միանգամայն իրենց բաղադրութեան պատճառաւ է որ այդ Բասթիլներն այնքան ազդու են այն ամեն հիւանդութեանց մէջ, որոց համար խորհուրդ կը տրուի խայծդան գործածել։

Ցոյժ օգտակար են ծխողներու, այն անձանց որք կը յոգնեցնեն իրենց ձայնը եւ անոնց որք իրենց աչխատութեանց մէջ զրգռիչ շոգիներ կամ փոշիներ շնչելու են-թարկեալ են։ —Ֆրանսայի և օտար երկրաց մէջ, այս Բասթիլներու անհուն յաջողութիւնը կը հաստատէ իրենց անժխտելի դերազանցութիւնը։

Գլխաւոր Կեդրոնատեղին է Դեղագործական Մթերանոցն, Ղալաթիոյ մեծ փողոց, թիւ 35։ Կը ծախուի ամեն գլխաւոր դեղավաճառաց քով։

ՏԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐԵԱԼ ԳՈՐԾԻՆԵՐ

ՊՂՆՁԷ, ՁՈՒԼԱՎՈՑ ԵՒ ԾԵՆՈՒԱԾ ԵՐԿԱԹԷ

ՊԱՐՏԷԶԻ ԳՈՐԾԻՔՆԵՐ

32 Մահմուտիյէ փողոց, և
24 Բերջէմպէ բաղար Ղալաթիա

ՀԷՆՐԻԿ ԼԱՆԺ

ԵՐԿԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՄԵՔԵՆԱՅՆԵՐ

ԱՏԱՂՁԱԳՈՐԾԻ

ԵՒ

ՇԻՆՈՒԹԵԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐԵԱԼ ԳՈՐԾԻՆԵՐ

309

ԴԱՆԱՆ ԵՐԿԱԹ ԵՐԿԱԹԵՐԷՆ ՄԱՆՐ ԳՈՐԾԵՔ ԱՅԼԵՒՍ ԴԻՏԵՑԵՔ ԱՅԼԵՒՍ

ՊԱՐԶ ՕՐԱՑՈՅՑ

1886

ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ ՓՐԻՍՏՈՒՍԻ

ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ս. ՓՐԿՉԻ Ա.ԶԳ.ՈՅՑԻՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՅՑԻ

Գին 40 փարա

Կը գտնուի բոլոր գրավաճառաց քով Մասնաւոր վաճառատեղին է Գավաթիան դրատունը։

ԻԼԱՆ

ՇԻՀԻՐ ԷՄԱՆԷԹԻ

Նիսա խասթախանեռնէ լուղումի օլան սոգուղ գալէմ երդագը պիլ միւնագասա միպայասը մուգարբէր օլսուղընտան վէ իզպու թըշրինի էվէրին օն պէյինճի սալը կիւնու գարարը գաթիսի վերիւէճէյինէն, իմայա թալպ օլանլարը եէվմը մէղբիւրէ գատար թէէմինամ ադէլերի վէ եա միլթէպէր. քէֆիլերի իլէ պէրապէր նեէր Լամանէթի մէճլիսինէ միւրաճաաթ իմէէրի իլան օլունուր։

10 Թըշրինի էվվէլ 301

ԻԼԱՆ

ԹԱՂԻՆԵԻ ԹԱՍՍԱՑԻ ՇԱՀԱՆԷ

Երդագ անպարընա ալընամագ բուղէնք գէյթին գարարը գաթիսի թըշրինի էվվէլը բուամինն օն ալթընճը չարշէնպէհ կիւնիւ վերիւէճէյինէն, թալիպ օլան թիւճարը եէվմը մէղբիւրատ սահթ սոգուղա գատար Խաղինէի Խասսա Շահանէէտ պուլունմալարը իլան օլունուր։

12 Թըշրինի էվվէլ 301

1—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊՊ ՍԷՐԱՖԷՐԻ

Սէնէյի հալիպ թըշրինի էվվելի երբ-մի իւչիւնճիւ կիւնիւնտէն պին իւ էիւ գիւրի սէնէսի շուպաթը նիհայէթինէ գատար էպնիյէի տավերիսէ իլուն միւ-պայասնա միւգիւ կէօրիւնէն միւ-թէլիթ իւլ ճինս ճամտ՝ ամիգ ճամտ-ըրն մահպլէրինէ վաղիէսի մէվգիսի միւնագասայա գօնուլմաղէ մէղբիւր ճամպարը իմայա թալպ օլանլարը ինչատի տարիէսինէ միւրաճաաթ իմ-լէմէէրի իլանօլունուր։

10 Թըշրինի էվվէլ 1885

3—3

ԻԼԱՆ

ԹԱՂԻՆԵԻ ԹԱՍՍԱՑԻ ՇԱՀԱՆԷ

Երդագ անպարը իչին պլընամագ ֆասուլեանը գարարը գաթիսի թըշ-րինի էվվէլը բուամինն օն տէօրանունճի բաղար երմէսի կիւնի վերիւէճէյինէն թալպ օլան թիւճարը եէվմը մէղ-բիւրատ սոսթ սոգուղա գատար Խա-ղինէի Խասսա Շահանէէտ պուլունմա-լարը իլան օլունուր։

10 Թըշրինի էվվէլ 301

3—3

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

NORTH BRITISH AND MERCANTILE *Insurance company*

ՆՈՐԹՀ ՊՐԻԹԻԾ ԵՒ ՄԷՐՔԱՆԹԱՅԼ

Լոնդրայի և Լիվերպուլի ապահովարարեան ընկերութիւն

	Ամբը Լիր.
Ընտանեայ դրամագլուխ	3,000,000
Բաժանորդագրեալ դրամագլուխ	2,500,000
Ի մարեալ »	625,000
Պահեստի դրամ հրդեհի պատահանութեանց դէմ	4,592,235
Կենդանի պատահանութեանց դէմ պահեստի դրամ	3,841,194
	6,058,429
Հրդեհի ճիւղէն հասոյթ 1883 տարւոյ	1,186,865
Կենաց ճիւղէն հասոյթ 1883 տարւոյ	551,307
	1,738,172

NORTHERN *Assurance company*

ՆՕՐԹՀԷՐՆ

Լոնդրայի և Լիվերպուլի ապահովարարեան ընկերութիւն

	Ամբը Լիր.
Բաժանորդագրեալ դրամագլուխ	3,000,000
Ի մարեալ »	300,000
Պահեստի դրամ հրդեհի պատահանութեանց դէմ	841,871
Կենդանի պատահանութեանց դէմ պահեստի դրամ	1,778,300
	2,890,171
Հրդեհի ճիւղէն հասոյթ 1883 տարւոյ	520,206
Կենդանի ճիւղէն հասոյթ 1883 տարւոյ	251,572
	771,778

Ստորագրեալս կը բարեմնիւ, յամախոյժ և գաղտնիս ընդհանուր յարգոյ հասարակութեան կը ծանուցանէ թէ ինքն վերոյիշեալ երկու ընկերութեանց միայնակ գործակալաց ընտրուած ըլլալով, այնպիսի դրութեան մի մէջ կը գտնուի, որով հրդեհի դէմ ապահովութեան մեծ դիւրութիւններ կը տասուցանէ։

Ապահովութեանց կարգադրութիւնները կը բաղխանան երկու ընկերութեանց մէջ համեմատական բաժանումէ մը, և այսպէս ապահովութեան և դիւրութեան աւելորդներ ընկերութիւնս ալ կունայ տալի մեծագումար ապահովութիւն բռնողներու ինքզինք ներկայացնել։

Գրեթէ ամեն կարգի վտանգաւոր ապահովութիւնք կրնան ընդունիլ, ինչպէս Բերայի, Գալաթիոյ և Պոլսոյ մէջ, նոյնպէս մեծապայծ քարաշներ, գիւղերն և գաւառները։

MARITIME *Insurance Cie limited of Liverpool*

Capital Lt. 500,000

ՄԱՐԻԹԱՅՄ

Ծովային ապահովարարեան ընկերութիւն

Դրամագլուխ 500,000 Անգլ. լիրա

Լեռ ազդեալս, շոգենաւերու և առագաստանաւերու մէջ ի վաճառ ելեալն ու կարասիները խիստ օգտակար պայմաններով ապահովելու իշխանութիւն ստացած է ընկերութեան կողմէ։

Գիրերուն և այլոց վրայ տեղեկութիւն ստանալ ուզողք պէտք է դիմեն Կալաթա, Քօմիսիոն խանի անկիւնը՝ երկաթէ կամարքի մէջ վրայ նայող սենեակն, առ.

Կ. Պոլսոյ Ընդհ. Դարձարանաց յանձնել Ընկերութեանց
ԳԱՌՆԻԿ Ց. ՍԵՐՈԲԵԱՆ

ԹԱՐԻՍԽ

ԿԵՆԱՑ ԵՒ ԵԿԱՄՏԻՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ. Ի ՎԻԷՆՆԱ. Հաստատեալ 1858ին

1883 Դեկտեմբեր 31ին երաշխաւորեալ հասոյթն էր 80,711,893·45 Ֆրանք։

Ապահովագրել տուող անձինք մահուան պարագային մէջ տարեկան բաժիններէն % 25 չափ կրնան։

Ապահովագրել տուող անձինք կենաց պարագային մէջ ապահովագրեալ դրամագլուխներէն մինչև 41 ½ % չափ կրնան։

ԹԱՐԻՍԽ ընկերութեան կատարած գլխաւոր գործողութիւնք են.

Ա. Ապահովագրութիւն մահուան պարագային մէջ։ Օրինակ.

35 տարեկան անձ մը 286 Ֆրանքի տարեկան բաժին մը կը վճարէ իւր ժառանգորդաց ապահովելու համար 10,000 Ֆրանքի դրամագլուխ մը, վճարելի իւր մահուանէն յետոյ և որ իրեն իրաւունք կուտայ չափազ մասնակցիլ իւր ապրած միջոցին։

Բ. Ապահովագրութիւն կենաց պարագային մէջ (Ծժիտք)։ Օրինակ.

Մէկ տարեկան եղած միջոցին ապահովագրեալ տղայ մը քսան տարի յետոյ 10,000 Ֆրանքի դրամագլուխ մը պիտի ստանայ. ասկէ զատ, պիտի մասնակցի Ընկերութեան 85 % չափուշ 298·30 Ֆրանք տարեկան բաժնոյն փոխարէն։

Վերջապէս վճարելի կրկին ապահովութեան բաժինն է տարին 116·19 Ֆրանք։

Թուղթերուն համար ընդհանուր Ներկայացուցիչ
ՄՈՐԻՍ ՊԻՐԳԷՅԻ

Գրասենեակք, Ղալաթիա, Վէյսոա փողոց, թիւ 29, Գերմանական Թղթատան վրայ.

Ընկերութեան տեղապահն է Ս. ԱՏԼԷՐ

ՋՐԻ ԿԱՆՈՆԱԳԻՐ ԱՄԵՆ ԼԵԶՈՒԱՒ

ՕՍՊՈՐՆԻ ՅՈՐԵՆ ՀՆՁՈՂ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՄԵՔԵՆԱՅՆ

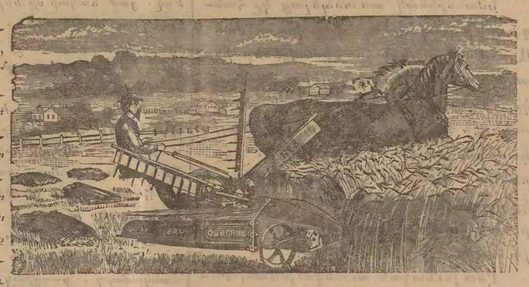

Օրը 83,000 քառակուսի կանգուն, ընդարձակ 35 գործարան հնձէ, ծոնրութիւնն է 280 օրոց։ Մանրամասն տեղեկութեանց համար դիմել առ ընդհանուր գործակատար Մէկորմիք և Ցոմէնանէէտ Մուրատեան եղբարք Կալաթա Եօզուլը Ճատաէսի թիւ 70 և Պոլիս, Ֆինճանճըլար Եօզուլը, Եուսուֆեան խանի դիմաց թիւ 22։

ԲԱԲԱԵԱՆԻ

ՇՈԳԵՆԱՒՏԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվերպուլ, Մէնչիսթրիսի և Օրեսայի գծի կանոնաւորապէս բանող

ՇՈԳԵՆԱՒԻՔ

Անուանք	Թոնոյ	Նաւապետք
Այա Սոֆիա	3,000	Պէքէ
Զաքարիա	2,500	Իսմէրլա
Ազգատիա	2,500	Քրուիշանք
Լուքանիա	2,500	Ուիլքա
Մասէտոնիա	2,500	Մարշ
Բուլկարիա	2,800	Ֆոթրթիլ

Պէյրութա շոգենաւն ամսոյս 24ին Պաթումէն վերադառնալով անմիջապէս Լիվերպուլ պիտի ուղեւորի։

Ամիս Սոֆիա շոգենաւն ամսոյս 24ին Լիվերպուլէն ասա կ'սպասուի։

Ընկերութիւնն օրինաւոր գներով վաճառք կ'ընդունի Եւրոպական երկիրներու և Ամերիկայի համար։

Ամեն գիւրութիւն և հանգստութիւն կը տրուին ուղեւորաց։

Դիմել առ ԴԱՆԻԷԼ ԲԱԲԱ ԵՒ ԸՆԿ.
Գործակալք

514

ՔԻԻՆԱՐՏ

ՇՈԳԵՆԱՒՏԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒԻՔ

Որ տարի տարի մ'անգամ կը բանի Լիվերպուլ և Մէնչիսթրիսի գծի.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ամերիկա	7,000	Մարթա	3,000
Ադրիա	3,000	Մորոքօ	2,500
Ալբերթ	3,000	Հանիթ	2,500
Պորտնիա	4,600	Բաղտիկա	5,000
Պալպէք	2,500	Բալթիրա	3,000
Պրիթիշ Քուին	1,200	Սերվիա	7,800
Սէֆալոնիա	5,000	Սիրիա	4,600
Քառատանիա	4,700	Սարակօսա	3,000
Շերոքէզ	2,000	Սամարիա	3,000
Տէմիրարտա	2,500	Սիտոն	3,000
Կալլիա	4,000	Թարիֆա	3,000
Քէսար	2,500	Թրինիտատ	2,500
Մարաթոն	3,000		

Սարիսսա շոգենաւը, նաւապետ Բրի, Լիվերպուլէն ասա հասաւ ընդհանուր վաճառքով և ինամոյ վերստին Լիվերպուլ պիտի երթայ Զմիւռնիոյ համար։

Ստորագրեալն արտանութիւն ունի ուղեւորներ և վաճառք ընդունիլ Նիւ-Եորքի, Պոսթընի, կամ Ամերիկայի և Կանատայի ուրիշ և ոեւէ նաւահանգստի համար։

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Զ. ՃՈԼԻ
Գործակալ
Թիւ 1 Ֆիւչիւք Հալիլ փաշա խան Ղալաթիա

511

ՖԱԼԷՏ ԼԷՅԼԱՆՏ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒԻՔ

Որ տարի կանոնաւորապէս կը բանի Լիվերպուլ և Ամստերդամ գծի.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ամստերդամ	2500	Թասմանեան	3700
Ազգատիա	2500	Ֆլամինեան	3700
Անտարա-զեան	2500	Ֆլայեան	3700
Ամերիկեան	2500	Իսպերիան	5500
Ասպիան	3700	Իսլերիան	5500
Պալարիան	6000	Լոգերիան	5500
Բուլկարիան	6000	Լեսպիան	2200
Քաղաքէյան	800	Լիվերպուլեան	2500
Գարրիկեան	2000	Լիսպոն	800
Տուրոյ	700	Օգոստոս	700
Լիճիրչէն	3700	Բէրլինեան	3800
Ֆլամիան	3700	Վալէնտամ	6800
Ֆլայերիան	3700	Վիրջինեան	6800

Ամերիկայի շոգենաւը, նաւապետ Քրիսթիան, ամսոյս 23ին Լիվերպուլէն ասա կ'սպասուի։

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւն

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ
ԷՏՈՒԱՐԴ ԼԱՆՖՈՆԹԷՆ
Գործակալ
Թիւ 34, 35, 36, Էյնի Միլլեթ խան, Ղալաթիա.

Նաւատերք, Պարոնայք Ֆրէյտ, Լէյլանտ և ընկ. Լիվերպուլ
Գործակալներնե

Կ. Պոլիս, Իսաւատ Լափոնդէն.
Զմիւրնայ՝ Ար, Պ. Բարքլը Եղբարք
Ալեքսանդրիա, Կ. Լ. Վահան և ընկ.
Մարսէլ, Ա. Բամիլիէրի.
Նիրա, Ա. Մ. Մավրոյօրատոյ.
Զմիւռնիա, Պ. Ուիդալ և ընկ.

512

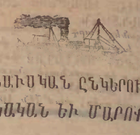

ՇՈԳԵՆԱՒՏԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՍՈՒԷԼԱՆ

Ն. ԲԱՖԷԼ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսիլիայի և Բօրտօ Փէյիզ կանոնաւորապէս բանող

Սամսոն, Տրապիզոն և Պաթում երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է լը Վէրնիէ, որ սեպտ. 29ին Մարսիլիայէն և հոկտեմբեր 19ին Պոլսէն պիտի մեկնի։

Մարսիլիա երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է լը Մէնչիսթր, որ կը մեկնի հոկտ. 16ին։

Ուղեւորի և որոշ ուղեւորութիւն

Նաւագէշերի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատարն
ԹԻՆՆՈՒԹԻ ԲԷՊՈՒԼ

Թիւ 17-18 Քիւչիւք Միլլիթ Մոռնհանէ փողոց, թիւ 141

514

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԼԻՎԵՐՊՈՒԼ և ՄԷՆՉԻՍԹՐԻՍԻ գծի նաւերով

ՇԱԲԹՕՍԻ

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Քանորուս	4200	Սամարիա	3900
Ֆերոս	4000	Նէրեթիս	3800
Օսմանիի	4000	Բերա	3800
Սէսոստրիս	3250	Ադրիանիք	1700
Թիպս	3250	Լուգիս	800
Մոկսոպա	3250	Գրիմա	800
Մարիսթիա	3250	Սեսիլ	700
Սիթիքս	3000		

Սէֆիրս շոգենաւը, նաւապետ Քրոթ ամսոյս 14ին Լիվերպուլէն ասա կ'սպասուի ընդհանուր վաճառքով։

Դիմել առ Ժ. Թ. ՈՒԻԹԻԼ և ԸՆԿ
Մէյտանլըք փողոց,
Ուիթլի խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.

515 31, Ճէյմս Սթրիթ, Լիվերպուլ

ԵՐԹԵԼԵԿՈՒԹԻՒՆԸ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՄ

Ընդ Գէլ Առքլիթ, Կ. Պոլսոյ և Օսմանի

ԹՈՎՄԱՍ ՈՒԻԼՍՆ ՈՐԴԻՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալպանիս	2,000	Լէբանոն	4,300
Անճէլս	3,000	Մարէնկօ	4,300
Ակկօ	1,300	Մարսանիա	2,300
Պասսանիս	3,500	Մէրս	2,000
Պորտիս	2,200	Նէրս	2,000
Պրասօ	2,000	Օթելլը	5,000
Գէլլս	2,600	Օրլանտս	3,000
Գարիբաս	2,500	Օդրանդ	4,300
Գասէբ	2,400	Օդդօ	2,000
Գասրօ	2,000	Բասսիթիք	4,000
Գոսմ	2,700	Բարլանտ	3,300
Տիտս	2,500	Բասգէր	1,700
Տօմմնս	1,800	Քիրտ	2,900
Էրսաք	2,600	Բիսալթ	1,400
Էրսադ	2,600	Բիսալտս	3,300
Ֆայլքան	800	Բէյրդ	3,000
Ֆիրսս	1,700	Բոսանս	3,300
Ֆրանսիկս	1,600	Բոսիս	3,300
Կասլիէր	5,300	Ամէրիս	4,000
Կիդանս	2,000	Սարտս	2,000
Կոզզ	1,800	Մարիս	2,000
Կրօսիս	2,200	Սորէնդ	4,300
Հանկս		Թասսս	1,200
Հէրս	2,000	Թ. Ուիլսն	3,000
Հիտալիս	3,000	Թիմէր	1,300
Հիւմպէրդ	1,200	Թոլլսս	2,800
Ճիրս	2,300	Քանդ	3,000
Գէլրս	2,000	Նէսսս	400
Քօմիս	2,200	Զէպրա	3,000
Լէս	2,000	Զէրս	400

Կրօնս շոգենաւը, նաւապետ Ֆորբս ընդհանուր վաճառքով Հրլէն մեկնած է ամսոյս 19ին, Զմիւռնիա, Կ. Պոլիս և Սամսա երթալու համար, և նոյ. 8ին ասա կը սպասուի։

Ուղղիս շոգենաւը, նաւապետ Տրաքսլր ընդհանուր վաճառքով Հրլէն ասա հասած, պարապ և յՕտեսա ուղղեւորած է։

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւններ

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ
ՖՐԷՏԷՐԻՔ ՀԻԼՏ ԻՒ ԸՆԿ
Գործակալ
Թիւ 17-18, Քիւչիւք Միլլիթ Խան Ղալաթիա

514

Ատրճանակեր Ս. ՏՈՒՄԱՏԵՒՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՈՒՍԱՎՈՐ

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ

ԵՐԹԵԼԵԿՈՒԹԻՒՆԸ ԸՆԴՄԷՋ Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԵՒ ՔԻԻՋԻԿ—ՋԷՔՄԷՋԷՅԻ

Կսկսեալ ի 1 Հոկտեմբերի (Ն. Տ.) 1885, մինչեւ յետոյ տեսութիւն

Կ. ՊՈԼՍԷՆ ՔԻԻՋԻԿ—ՋԷՔՄԷՋԷ

ԹՈՒԱՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱԼԹՄԲՈՅ

	0	4	2	6	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	60
	Առաւօտ												Իրիկուն									
	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.
Կ. Պոլիս	6	17	6	50	7	45	7	42	8	14	8	43	9	12	9	42	10	20	10	39	11	17
Գումրգարու	6	28	7	...	7	27	7	53	8	25	8	54	9	23	9	53	10	30	10	49	11	28
Սէնի-գարու		...		...		...	7	57		...	8	58		...		...	10	34	10	53	11	32
Տարլա գարա		...		...		...		8		...		...		...		...	10	37	10	56	11	35
Սամսթիա		...		...		...	8	6		...	9	4		...		...	10	42	11	9	11	40
Սէսի-գուլէ	6	37	7	10	7	41	8	12	8	33	9	10	9	31	10	4	10	46	11	4	11	43
Մարդիգիւղ	6	48	7	23	8	...	8	24		...	9	22		...		...	10	58		...	11	38
Ամ. Պէգէյանս		...	7	33	8	14	8	34		...	9	52		...		...	11	8		...	12	9
Քիւչիւք Զէք		...		...	8	25		...		...		...		...		...		...		...	12	18

	Իրիկուն																											
	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.
Կ. Պոլիս	12	55	1	31	2	31	3	2	3	40	4	15	4	44	5	23	5	44	6	11	...	...
Գումրգարու	1	6	1	42	2	41	3	13	3	54	4	26	4	55	5	34	5	54	6	22	...	...
Սէնի-գարու	1	40	1	4	2	43	3	47	3	55	4	30	4	59	5	38		...	6	26	...	...
Տարլա գարա	1	43	1	49	2	48	3	20	3	58	4	3		...	5	41		...	6	29	...	...
Սամսթիա	1	48	1	54	2	53	3	25	4	3	4	38	5	5	5	46		...	6	34	...	...
Սէսի-գուլէ	1	24	1	59	2	58	3	28	4	9	4	41	5	10	5	49	6	4	6	39	...	...
Մարդիգիւղ	...	...	2	14	3	9		...	4	21		...	5	22		...	6	16	6	50	...	...
Ամ. Պէգէյանս	...	...	2	21		...		...	4	31		...	5	32		...	6	28		...	...	...
Քիւչիւք Զէք	...	...		...		...		...		...		...		...		...	6	37		...	...	...

ՔԻԻՋԻԿ—ՋԷՔՄԷՋԷՅԷՆ Կ. ՊՈԼԻՍ

ԹՈՒԱՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱԼԹՄԲՈՅ

	3	5	7	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	61	63	1
	Առաւօտ												Իրիկուն									
	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.
Քիւչիւք Զէք	...	6	34	...	...	...	...	...	...	...	...	...	1	24	...	...	...	...	...	...	6	38
Ամ. Պէգէյանս	...	6	44	...	7	45	...	8	44	...	9	38	...	...	11	20	...	...	4	48	5	39
Մարդիգիւղ	6	...	6	55	7	24	7	57	...	8	55	...	9	49	...	...	11	31	...	1	43	...
Սէսի-գուլէ	6	13	7	8	7	37	8	11	8	38	9	9	9	37	10	2	10	42	11	12	11	44
Սամսթիա	6	17	7	12	7	41	8	15	8	42	9	13	9	41	...	...	10	46	11	16	11	48
Տարլա գարա	6	22	7	17	7	46		...	8	47		...	9	46	...	...	10	21	11	21	11	53
Սէնի-գարու	6	25	7	20	7	49	8	21	8	50	9	19	9	49	...	...	10	24	11	24	11	56
Գումրգարու	6	30	7	25	7	54	8	26	8	55	9	24	9	54	10	11	10	29	11	29	12	1
Կ. Պոլիս	6	39	7	34	8	3	8	35	9	4	9	33	10	3	10	20	10	38	11	38	12	10

	27	29	31	33	35	37	39	61	63	1
	Իրիկուն									
	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.
Քիւչիւք Զէք	1	24	...	...	...	...	...	...	...	...
Ամ. Պէգէյանս	1	34	...	2	33	...	...	...	...	...
Մարդիգիւղ	1	45	...	2	44	3	20	...	...	...
Սէսի-գուլէ	1	58	2	23	2	57	3	33	4	8
Սամսթիա	2	2	2	28	3	4	3	7	4	42
Տարլա գարա	...	...	2	33	3	6	3	42	4	47
Սէնի-գարու	2	8	2	36	3	9	3	45	4	20